

Mijn leven in vogelvlucht

Riet Prins

Mijn leven in vogelvlucht
Mijn leven in vogelvlucht

Riet Prins
2009

Opgetekend door Harrie van Pelt

Voorwoord.

Ik werk als vrijwilliger in het project: 'Levensboeken' van vrijwilligersorganisatie HOF te den Haag.

Ik ben met mevrouw Riet Prins in contact gekomen via Sylvia Thijssen, vrijwilligerscoördinatrice van de stichting MOOI, deze stichting is werkzaam in het Laakkwartier in Den Haag, waar mevrouw Prins woont.

Ik denk met plezier terug aan de gesprekken die het materiaal hebben opgeleverd voor het schrijven van dit boek.

Deze gesprekken vonden plaats bij haar thuis, midden in de chaos van een grote verbouwing van het wooncomplex.

De oplettende lezer zal merken, dat sommige gebeurtenissen in het leven van Riet meer dan eens onder woorden worden gebracht, echter steeds onder een andere context.

Men kan daarom de verhalen het beste lezen als afzonderlijke gesprekken, waarbij de gebeurtenissen en achtergronden in het juiste perspectief worden belicht.

Uiteraard zijn alle verhalen getoetst en indien nodig gecorrigeerd door mevrouw Prins zelf. Het was Riet Prins ernst wat betreft het schrijven van haar eigen levensverhaal, ze was er zelf al aan begonnen.

Het eerste hoofdstuk heeft Mevrouw Prins zelf geschreven, ik heb hier niets aan gewijzigd, het in zijn geheel afgedrukt.

Mevrouw Riet Prins is in mijn ogen een vlotte vertelster met een verrassend heldere kijk op het leven, dat maakte de gesprekken op zichzelf zeer boeiend.

Ik heb haar als een heel prettige persoonlijkheid ervaren met een goed stel hersenen en een goed ontwikkeld gevoel voor humor.

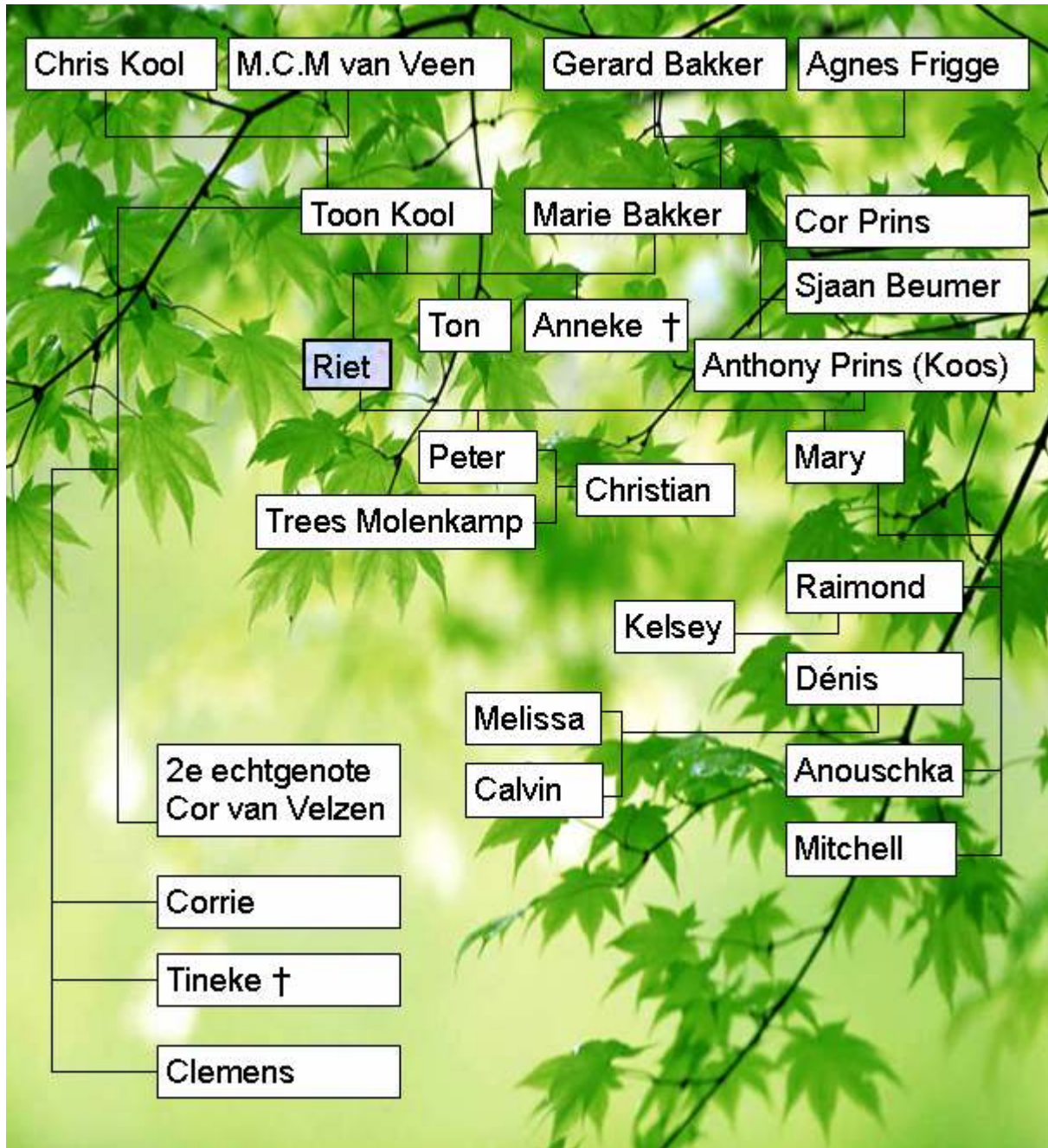
Ik heb het ook als een bijzondere eer ervaren, om zoveel verhalen uit het persoonlijke leven van deze prachtvrouw te mogen horen en er dit boek over te schrijven.

Harrie van Pelt.

November 2009

Inhoud

Voorwoord:	Blz. 2
Inhoudsopgave: deze pagina.	Blz. 3
Stamboom	Blz. 4
Hoofdstuk 1: Mijn verhaal, invasie, bevrijding, verkering.	Blz. 5
Hoofdstuk 2: Mijn moeder, lagere school, naar de kostschool.	Blz. 12
Hoofdstuk 3: Zwemles, zwemmen in Leidschendam, de oorlog.	Blz. 18
Hoofdstuk 4: De Duitsers, weesjes, middelbare school.	Blz. 22
Hoofdstuk 5: Onzinverhalen, mijn eerste vriendje. Tante Non	Blz. 26
Hoofdstuk 6: Mijn huwelijk, het feestje, alleen op vakantie.	Blz. 30
Hoofdstuk 7: De dood van mijn man, mijn vader, de zaak.	Blz. 34
Hoofdstuk 8: Mijn zoon en mijn kleinzoon, drumband.	Blz. 40
Hoofdstuk 10: Mijn zoon en zijn huwelijk, mijn ogen.	Blz. 43
Hoofdstuk 11: Eten en drinken, maaltijden bestellen.	Blz. 46
Hoofdstuk 12: Gebak uit Tilburg, de bakkerswereld.	Blz. 49
Hoofdstuk 13: Vrijwilligerswerk, een beetje bijsturen.	Blz. 52
Hoofdstuk 14: Vrijgezellenpret, mijn broer, de hoofdprijs	Blz. 56
Hoofdstuk 15: Bevolkingsgroepen, zwemles voor kinderen.	Blz. 62
Hoofdstuk 16: Mijn oudste kleinzoon, vandaag de dag.	Blz. 66
Hoofdstuk 17: Verbouwing, hoezo crisis?, mijn aanpak.	Blz. 68
Hoofdstuk 18: Vakantie, kraken, koningsgezindheid.	Blz. 71
Hoofdstuk 19: Anneke, mijn vaders scheiding en zijn dood.	Blz. 72
Hoofdstuk 20: Sollicitatie, de dagelijkse boodschappen.	Blz. 74
Hoofdstuk 21: Goede raad, mijn dochter Mary.	Blz. 75
Foto's van het nageslacht.	Blz. 76
Tenslotte	Blz. 77

Stamboom.

Hoofdstuk 1

Mijn verhaal.

Op 23-11-1932 ben ik in Delft geboren.

Mijn vader was Anthonius Hendrikus Kool en mijn moeder was Maria Johanna Bakker.

Na een jaar kreeg ik een zusje maar die heeft maar 11 weken geleefd.

In 1937 kreeg ik er een broertje bij, en in 1940 kreeg ik nog 'n zusje.

Op deze foto zitten wij met z'n drieën bij elkaar, ik ben de middelste.

Hier zit ik in de kinderwagen

Hier sta ik bij mijn zusje, die in de wagen zit.

Van mijn schooltijd kan ik mij niet zoveel herinneren, wel dat ik op de kleuterschool aan de Voorstraat was en later op de lagere school ook op de Voorstraat.

In 1939 mocht ik op zwemles en heb in dat jaar ook mijn diploma gehaald.

Invasie.

Inmiddels was de oorlog uitgebroken op 10 mei 1940.

Mijn vader had 'n brood en banket bakkerij en bij dat winkelpand hoorde ook 'n woonhuis dat was verhuurd.

Op deze foto staat mijn vader voor zijn winkel.

Boven de winkel woonden wij en toen het verhuurde woonhuis leeg kwam heeft mijn vader dat bij ons huis getrokken, we hadden dus 2 zolders, ik sliep op de ene zolder en de andere was vrij.

Daar liepen mijn ouders bij het uitbreken van de oorlog van voor naar achteren om te kunnen zien wat er aan de hand was.

Zij zagen dus de vliegtuigen over ons huis heen komen en lieten hun bommen vallen.

Daar werd ik dus wakker van, ik riep mijn ouders 'wat is er'

Zij namen mij mee naar beneden, ik mocht bij mijn moeder in bed en zag van uit haar slaapkamerraam een brandend vliegtuig rond draaiend naar beneden komen.

Dat was 'n raar gezicht, omdat je niet weet wat hij deed.

Ik was toen 8 jaar en dan weet je dat 'n vliegtuig horizontaal vliegt en dan zie je dat een vliegtuig met zijn neus naar beneden komt.

Dat was de eerste oorlogsdag geweest.

Verder was er in Delft niet zo veel te beleven als in de rest van ons land, er waren geen Engelse instanties in onze stad.

We hadden in Delft een fabriek die kogels maakte.

Die werd gebombardeerd en mijn vader, die toen blokhoofd was, liep dus constant buiten en kwam af en toe eens binnen om te kijken of nog alles goed was.

Ik weet wel dat we allebei, (mijn moeder en ik) het heel spannend vonden.

Mijn broertje en zusje waren daar nog te klein voor.

Dat is gelukkig allemaal goed afgelopen.

Mijn moeder was toen al ziek, alleen dat wisten wij niet, mijn vader wel natuurlijk.

Op 08-07-1943 is mijn moeder overleden.

Toen mijn moeder nog leefde kregen wij een nieuwe hulp die al gauw het hele huishouden overnam.

Dat was eigenlijk wel logisch, omdat mijn vader een eigen bedrijf had en hij niet voor en het bedrijf en zijn kinderen kon zorgen.

In januari 1944, het was net na de kerstvakantie, kwam ik in het ziekenhuis terecht.

Ik had difteritis, dat was een besmettelijke keelontsteking.

Ik mocht dus geen bezoek hebben, alleen het bezoek moest buiten en dan echt buiten blijven.

Op een dag kwam mijn broertje en vertelde mij dat papa met Cor (dat was de hulp) ging trouwen, dat was gewoon 'n mededeling verder niet.

Op 16 mei 1944 zijn zij getrouwd, op de ochtend van hun trouwen riep mijn vader, zijn drie kinderen bij zich, en zei: "jullie krijgen vandaag een nieuwe moeder, maar noem haar nooit mama", dat heb ik ook nooit gedaan.

Wat ik me nog kan herinneren is dat mijn broertje een gedichtje had ingestudeerd.

Nou weet ik niet meer het hele gedicht, maar de eerste 4 regels weet ik nog heel goed, die zal ik ook nooit vergeten.

*Wij hadden eens een moedertje,
zij minde ons zo teer,
maar ach zij ging zo spoedig heen,
naar onze lieve heer!*

In september 1944 moest ik naar kostschool, daar ben ik ongeveer 2 jaar geweest.

Doordat ik een tweede moeder had heb ik dus niet zo'n fijne jeugd gehad.

Ik vond het best lekker rustig op die kostschool, geen gezeur en gedoe thuis, er was altijd wel wat tussen mijn vader en Cor.

In maart of april 1944 in de paasvakantie hadden we vrij, en was ik dus thuis en op een ochtend zei mijn vader dat ik terug moest naar kostschool om mijn kleren te halen, want de Duitsers moesten het hele gebouw hebben.

Tot aan de Loosduinse hoofdstraat kon ik met de tram, daarna moest ik lopen, dat was de hele Monsterseweg af.

Aan het begin van die weg kwam er een Duitser naar mij toe en zei dat ik links 'n pad in moest, maar dat wilde ik niet.

Toen ik nog met die man stond te praten kwam er V1 over die net afgeschoten was, ik ben daar heel erg van geschrokken en wilde terug lopen toen ik pardoes in de

armen van een vrouw liep, die vroeg waar ik naar toe moest.

Ik zei dat ik naar Monster moest en ze zei: "loop maar met mij mee", zo duurde de reis langer.

Ik ben toen op kostschool aangekomen, heb daar gegeten, mijn koffer ingepakt en ben terug naar huis gegaan.

Ik kon toen meerijden met twee mannen met een bakfiets die mij op het Rijswijkseplein op de tram konden zetten.

Bij een halte in Delft werd ons gezegd dat de tram niet stopte op 'n bepaalde halte want de Duitsers hadden daar 3 a 4 mensen dood geschoten.

De Duitsers dachten dat die mensen de spoorbaan hadden opgeblazen, of dat zo was weet ik niet, de volgende halte moest ik eruit.

Toen ik bij ons de straat in kwam ging mijn vader net weg, die moest daar gaan helpen, en toen ik aan hem vroeg of ik mee kon mocht dat niet.

Eind 1944 begin 1945 was de honger winter.

Wij hadden daar niet zo'n last van omdat mijn vader bakker was en kon veel groente en vlees ruilen voor brood.

In maart 1945 is het Bezuidenhout gebombardeerd, daar woonden mijn oom en tante en die raakten hun huis kwijt, ik weet nog dat ik op 'n potkacheltje in 'n pannetje stond te roeren toen mijn tante op 'n bakfiets bij ons thuis kwam en tegen mijn vader riep dat ze haar zoon en man kwijt was.

Mijn vader heeft toen zijn oudste broer gebeld die ook in Delft woonde en zij zijn samen op de fiets naar Den Haag gereden om te gaan zoeken.

Ze kwamen 's avonds om ongeveer 8 of 9 uur thuis met hun broer en zijn zoon, gelukkig maar.

Zij hadden in Den Haag eten van de gaarkeuken en moesten dat eten ook in Delft gaan halen, wij hadden nog meer eters dan alleen ons gezin en moesten van mijn vader eerst dat eten uit de gaarkeuken opeten en dan kregen wij het goede eten. Iedereen at het dan ook op.

Bevrijding.

Mijn vader had altijd gezegd (althans de laatste paar maanden): "als ik jarig ben is het vrede".

En inderdaad, op 5 mei was zijn verjaardag en werd het vrede.

Toen braken allerlei feesten uit, alle vlaggen kwamen weer terug en op de markt was er feest, daar mocht ik naar toe met de hulp die wij toen hadden.

Al gauw na de bevrijding ging het gewone leven weer door.

In september 1945 ging ik naar een andere kostschool in Brabant daar had ik het best naar me zin.

1 keer in de maand mocht ik naar huis en 1 keer in de maand kreeg ik bezoek, dat kon niet altijd doorgaan.

Daar had mijn vader niet altijd tijd voor, ik ging daar met andere groepen heel veel wandelen, bessen plukken. Dat was best een leuke tijd.

Toen ik op 'n gegeven moment in 1946 van kostschool thuis kwam zeiden de meisjes uit de straat dat ik daar niet meer woonde.

Ik geloofde dat niet maar ze bleven volhouden dat het zo was.

Ik vroeg hun waar woon ik dan nu? en zij zeiden op de Binnenwatersloot.

Nou, ik ging op weg en kwam onderweg mijn vader tegen die te laat op het station was om mij daar op te vangen, en hij bevestigde dat we waren verhuisd, dus op naar ons nieuwe huis.

Dat was veel groter dan ons oude huis en het lag gunstiger op weg naar de binnenstad, vrij dicht bij de markt, waar het op donderdag altijd erg gezellig is, ik kwam daar altijd graag.

Wij hadden op de Binnenwatersloot 'n banketbakkerij en 'n lunchroom, dus 's morgens veel koffie drinkers en tussen de middag lunchers, het was dan bij ons in de zaak altijd druk,

Toen brak de tijd aan van Taptoe Delft, veel mensen zullen het zich nog wel herinneren.

Al die militaire korpsen kwamen bij ons voorbij, dat trok altijd al veel bekijks. Ze waren in Delft gelegerd.

Als de taptoe begon gingen wij altijd om beurten (de ene avond mijn vader en Cor, en de andere avond mijn broer en ik) er naartoe.

Dat was altijd 'n feest, mijn vader had altijd gezorgd dat we goede plaatsen hadden, recht tegenover de kerk.

Als het afgelopen was moesten wij snel naar huis om de stroom mensen voor te blijven en snel weer in de zaak te helpen.

Wij hadden 'n automatiek en zomers ijs, het was hard werken maar wel heel erg gezellig.

Ik ben met mijn kinderen ook nog naar de taptoe geweest, die vonden het ook altijd erg leuk. Daarna is het verhuisd naar Breda en dan kom je er niet zo snel toe om te gaan, ik ben er wel 'n paar keer geweest, het was toch anders.

Op 'n gegeven moment ben ik thuis weggegaan, door allerlei omstandigheden die ik hier niet wil beschrijven om andere niet te kwetsen.

Ik had mijn school niet afgemaakt (waar ik nog steeds spijt van heb) dus ik moest bij 'n mevrouw gaan werken, dat was in Voorburg.

Verkering.

Soms stond ik nog wel eens in de automatiek bij mijn vader en dan hoefde ik verder niemand te zien. De bakker, de melkboer en de slager kwamen altijd aan de deur.

Ik stond op 'n zondag ochtend voor de deur en daar kwam de slager voorbij op de fiets, hij zag mij staan en kwam terug om 'n praatje te maken en vroeg mij wat ik daar nou deed.

Ik legde hem uit dat dit de zaak van mijn vader was en dat ik daar zondags veel hielp, maar hij had weinig tijd want hij moest gaan scheidsrechteren bij het voetbal maar hij zou daarna terug komen.

Nou dat was het begin van onze verkering, we hebben ruim anderhalf jaar verkering gehad. Die jongen heeft heel veel met ons meegemaakt en heeft mij uiteindelijk thuis weggehaald, ik ben toen verhuisd naar Leidschendam naar 'n zus van mijn moeder. Uiteindelijk ben ik toch weer thuis gaan werken, tegen mijn zin en fietste ik iedere morgen naar Delft en s 'avonds weer terug.

Ik kan je verzekeren dat je dat niet lang vol houdt, ik ben toen door mijn rug gegaan en heb daar nog steeds last van.

Na deze tijd ben ik 'n poosje alleen geweest, daarna heb ik mijn man leren kennen, begin 1955. In november 1955 zijn we getrouwd.

Wij zijn toen op 2 uitbouwtjes in de Netcherstraat gaan wonen, daar is in september 1957 mijn dochter geboren.

De kamertjes waren zo klein dat haar bedje naast dat van ons stond en ik mijn hand maar uit hoefde te steken en kon haar zo pakken.

In 1958 zijn we verhuisd naar de Vaillantlaan en daar is in 1959 onze zoon geboren. In 1961 zijn we naar de Drebbelstraat gegaan en in 1978 naar het Paul Krugerplein verhuisd.

In 1974 is mijn eerste kleinzoon geboren, dat was 'n hele fijne ervaring en wat waren we allemaal blij.

Toen kwam in 1976 'n tweede kleinzoon precies op de verjaardag van zijn vader, het was 'n dikke beer, woog ongeveer 9 pond 'n flinke boy.

In 1979 kreeg ik eindelijk 'n kleindochter en omdat ik 'n ontstoken schouder had, kon ik haar niet gelijk aankleden en is ze zo in haar bedje gelegd.

Daardoor is zij toen onderkoeld, en de kraamhulp die later kwam, kreeg haar ook niet warm, ze heeft van alles geprobeerd maar niets lukte.

Uiteindelijk moest ze naar het ziekenhuis, de hulp is toen met haar meegegaan en ging uiteindelijk om half 1 's nachts naar huis.
Ik heb nu zelf twee kinderen, 5 kleinkinderen en 3 achterkleinkinderen.

Hoofdstuk 2

Voordat ik dieper inga op de feiten zoals ik ze ervaren heb, wil ik eerst even zeggen dat ik de echt hele nare dingen die ik heb meegemaakt, *niet* in dit boek ga vertellen. Elk huisje heeft zijn kruisje zegt men wel eens.

Ons huisje kreeg wat mij betreft een kruisje in de vorm van een stiefmoeder.

Mijn moeder.

Dit is het gezin van mijn Opa en Oma. Mijn moeder zit links beneden op de foto.

Mijn moeder was altijd ziek, zolang ik haar gekend heb.

Ik had wel een hele goede band met haar, voor zover dat mogelijk was vanwege haar ziekte.

Mijn moeder was erg lief, ze was eigenlijk te goed voor deze wereld.

Haar zussen en schoonzusjes zeiden dat wel eens, dus ik was niet de enige die dat vond.

Op deze foto zit ik bij mijn moeder.

Ze was toen al ziek, al kon je dat toen nog niet zo goed zien.

Wij woonden met ons gezin in die bakkerij, maar wij hoefden als kind nooit mee te helpen en hadden alleen ons schoolwerk.

We hadden daar een tuin achter het huis en daar speelden we.

Je wist niet beter, dit was onze wereld en het was zoals het was.

Er kwamen ook nooit kinderen bij ons spelen, dat mocht niet.

Buitenspelen mochten we ook nooit want dat vonden ze veel te gevaarlijk.

Ik zag dan wel al die andere meiden buiten spelen, dan deden ze touwtjesspringen, hoepelen en dat soort dingen. Wij mochten dat niet.

Wij mochten ook niet bij andere kinderen gaan spelen.

Zoals ik al zei, je wist niet beter en je stond er ook niet bij stil.

Je accepteerde de dingen zoals ze waren en je deed er ook niet echt moeilijk over. Het is natuurlijk achteraf moeilijk om te achterhalen waarom we niet buiten mochten spelen.

Misschien dat mijn ouders onbewust bang waren dat het te druk zou worden of zo.

Je moet niet vergeten dat mijn moeder al die tijd ziek was.

Op deze foto was mijn moeder al erg ziek, je kunt het al goed zien.

Iedereen zag het van tevoren aankomen dat ze zou overlijden, maar wij als kinderen hadden dat niet in de gaten.

Daarom was dat een hele klap, we hadden dat niet zien aankomen.

Het was vooral ook een klap, dat degene die later mijn tweede moeder zou worden me vertelde dat het mijn schuld was, dat het allemaal door mij kwam.

Er werd trouwens al voor mijn moeders overlijden tegen me gezegd: "als jouw moeder dood gaat, dan is het jouw schuld".

Ik was een meisje van 10 jaar, hoe kon ik daar nou schuldig aan zijn?

Bovendien hield ik erg veel van mijn moeder, dat snapt toch iedereen!

Hoe kan een volwassen mens vanuit zijn volle verstand tegen een kind van 10 jaar zulke dingen zeggen, dat is toch niet normaal?

Ik begreep er niets van, wat deed ik dan verkeerd?

Je begrijpt dat me dat altijd heel veel pijn heeft gedaan en ik heb nooit begrepen waarom mensen soms zulke gemene dingen zeggen.

Toen mijn tweede moeder in huis kwam veranderde er heel veel en kwam er ook op het gebied van buitenspelen verandering.

'Laat haar maar", heeft ze gezegd en heeft daarmee mijn vader overtuigd dat het geen kwaad kon en dat het goed is voor een kind om met andere kinderen te spelen. Daarmee heeft ze er eigenlijk voor gezorgd dat ik voortaan naar buiten mocht.

Voor die tijd had ik echt nog nooit buiten gespeeld en nu kreeg ik ook contact met andere kinderen buiten de school, dus dat was een hele verandering.

Ik denk dat mijn vader toentertijd heel weinig te vertellen had thuis, dat zal er ook wel mee te maken hebben gehad dat ik kort daarna zo snel weg moest.

Lagere school

Ik kan me natuurlijk ook nog herinneren dat ik op de lagere school zat.

Het was een school met nonnen maar er waren ook gewone juffen.

De Antonius school was gevestigd in de Voorstraat in Delft, daar had ik ook op de kleuterschool gezeten.

Deze foto is uit 1930, een paar jaar voordat ik erop heb gezeten. Toen ik op deze kleuterschool zat zag het er nog precies hetzelfde uit.

In die tijd deed je maar wat er moest gebeuren, ik kan me niet herinneren dat ik opstandig was of iets dergelijks.

Die nonnen probeerden natuurlijk op hun manier de zaak onder controle te houden, dat was niet altijd even leuk maar je accepteerde de situatie zo als hij was, je vond dat normaal, je wist niet beter.

Op deze foto loop ik samen met mijn moeder op straat. Ik denk dat we onderweg waren naar de kleuterschool, maar dat weet ik niet zeker, ik kan me er niets van herinneren.

Als meisje van die leeftijd wist je niets van wat er in de wereld te koop was, soms dacht je dat je alles al wist maar nu weet ik wel beter.

In de eerste klas hadden we een Juf, ik kan me haar naam eventjes niet herinneren. De naam van de Juf van de tweede klas is me ook even ontschoten.

In de derde klas was Juffrouw Huibers, in de vierde klas hadden we Juffrouw Temei, totdat ik daar weg moest.

In de vijfde klas moest ik immers naar de kostschool, daar heb ik ook de zesde klas gedaan.

Blijkbaar vonden ze thuis dat ik te bijdehand was geworden of iets dergelijks.

Ik weet nog steeds niet precies de duidelijke redenen waarom ik plotseling naar de kostschool moest, hoewel ik me wel iets kan bedenken.

Rond die leeftijd worden kinderen mondiger en gaan ze dingen begrijpen.

Omdat ik nooit een blad voor mijn mond genomen heb, vonden mijn ouders mij blijkbaar opstandig en moeilijk te hanteren.

Ze vonden me blijkbaar lastig, ik was ook de enige die naar de kostschool moest, de rest hoefde niet.

Ik vond het allang best, ik kon me er gemakkelijk bij neerleggen.

Mijn zusje was toentertijd 3 jaar, en mijn broer was 5 jaar dus die waren nog te klein en hoefden niet naar een kostschool.

Naar de kostschool

Mijn moeder is in de maand juli gestorven en in september van datzelfde jaar ben ik naar de kostschool gestuurd, bij de nonnen.

Er waren ook hele lieve nonnen bij hoor, het waren niet allemaal vervelende wijven.

Er waren dus ook nonnen waar ik reuze goed mee kon opschieten.

Ik heb op verschillende kostscholen gezeten, in Monster en ook in Udenhout.

Omdat wij katholiek waren betrof dat dus kostscholen met nonnen.

Toen ik op kostschool zat in Monster, was de tijd rijp dat ik toelatingsexamen moest doen voor het Middelbaar Uitgebreid Lager Onderwijs, kortweg de MULO.

Volgens Sœur Antonia, een van de verantwoordelijke nonnen van die kostschool, was ik er lang niet klaar voor en ik mocht geen toelatingsexamen doen, omdat ik het volgens haar toch niet zou halen.

Mijn vader bracht in die tijd het brood rond in Delft en had daardoor natuurlijk erg veel kontakten.

Een van zijn klanten waar hij regelmatig kwam, had twee dochters die als onderwijzeres werkten. Een van die dochters werkte in Monster en de andere werkte op een school in Delft.

Mijn vader heeft kennelijk een gesprek met deze mensen gehad, het gevolg was dat die dochter die in Monster werkte ervoor gezorgd heeft dat ik de goede boeken in Delft kreeg, blijkbaar had ik dus ook niet de juiste boeken.

In de periode daarna heb ik een aantal bijlessen gehad van een van die dames, degene die in Delft op school werkte.

Hierdoor kon ik uiteindelijk toch examen doen bij een van die twee onderwijzeressen thuis!

De andere onderwijzeres heeft het meegenomen en samen met de nonnen nagekeken op school, ik was geslaagd!

Ik ben er nog altijd dankbaar voor dat de dames dat zo goed gespeeld hebben, het was heel belangrijk voor me.

Vol trots en met opgeheven hoofd ben ik toen met de papieren onder mijn armen naar de Nassaulaan gegaan, waar Sœur Antonia toen woonde en werkte, ze was net verhuisd van de Voorstraat naar haar nieuwe adres.

Toen ze de deur opende mompelde ze eerst wat maar ik overstemde haar betoog door luidkeels en vol enthousiasme te roepen: "Ik ben geslaagd"!

Je weet goed hoe dat gaat hè, als 11 - 12 jarige, maar ik moet eerlijk zeggen dat ik daar nu nog plezier van heb.

Ik vind ook nu nog dat ze het verdiend heeft, het was om het zo maar te zeggen een grafwif, een onprettig mens dus.

Ook nu ik ouder en wijzer ben geworden heb ik nog steeds dezelfde mening over haar.

Die nonnen dachten met macht de zaak onder controle te kunnen houden, maar dat is natuurlijk niet zo.

De leukste kostschool waarop ik heb gezeten was in Brabant.

Dat was in Udenhout en het gebouw lag midden in de natuur.

Als we de voordeur uitstapten konden we aan de overkant zo de Drunense Duinen inlopen. We mochten dat niet van de nonnen, omdat het een heel groot gebied is waar je zelfs kon verdwalen.

Vooraf in de zomer was het heerlijk daar, konden we lekker rondravotten in de bossen en als de bramen rijp waren plukten we er zoveel we konden. Daar werd jam van gemaakt en je kunt ze ook lekker door de yoghurt doen, met een schep suiker erbij heb je zo een heerlijk toetje.

Achter het hoofdgebouw lag een heel groot mooi bos, overgaand in landerijen en een boerderij.

Die boerderij was ook van de nonnen en er werd ook eens per jaar geslacht.

Ik mocht dan ook meehelpen met allerlei klusjes, dat vond ik hartstikke leuk!

Ik weet niet of ze zelf de slacht deden, maar het verwerken deden ze allemaal zelf.

Toen ik op die kostschool in Udenhout zat, waren er daar ook een hoop moeilijk opvoedbare kinderen en kinderen die niet helemaal 100% waren.

Ik denk dat die nonnen heus wel in de gaten hadden dat ik daar eigenlijk niet tussen hoorde, maar er werd voor me betaald, dat maakt alles goed.

Vermoedelijk hebben ze me op een bepaalde manier altijd buiten schot weten te houden, ik ben nooit in moeilijke situaties terechtgekomen en kon meestal mijn eigen gangetje gaan.

Ik denk dat dit de reden is waarom ik het daar best naar mijn zin heb gehad.

Hier sta ik dan met mijn mooie jurk bij ons achter in de tuin. Ik deed mijn eerste communie.

Hoofdstuk 3

Zwemles.

Toen ik 7 jaar was haalde ik mijn eerste zwemdiploma.

Mijn vader vond het prima dat ik op zwemles zat, ik mocht wel zwemmen.

Er waren twee zwembaden in de buurt, een binnenbad en een buitenbad.

Deze zwembaden zaten niet aan elkaar vast, ze lagen een eind uit elkaar.

In het buitenbad heb ik leren zwemmen.

Nu was het zo dat er in het buitenbad grint op de bodem lag en kon je van de bovenkant af de bodem niet zien.

In het sportfondsenbad was dat heel anders, daar kon je gemakkelijk de bodem zien met die blauwe steentjes.

Toen ik mijn diploma had heeft mijn vader me een keer meegenomen naar het zwembad, hij wilde met eigen ogen wel eens zien hoe vaardig ik in het zwemmen was geworden.

Zelf kon hij geeneens zwemmen geloof ik, maar hij was wel benieuwd.

Ook wilde hij wel eens zien hoe ik van de duikplank het water in zou duiken.

In het buitenbad deed ik dat gewoon, van de hoge duikplank naar beneden het water inspringen dus ik dacht daar niet verder over na.

Toen ik echter bovenop de hoge duikplank in het binnenbad was geklommen en naar beneden keek durfde ik niet naar beneden te springen.

Door het glasheldere water kon ik duidelijk de blauwe bodem zien en daardoor leek het zwembad erg diep zodat ik stokstijf bleef staan.

Ik durfde niet te springen omdat ik het wateroppervlak niet zag.

Ik zag alleen die blauwe stenen waardoor ik het eng vond.

Mijn vader riep toen een paar jonge meiden en vroeg of ze me even wilden helpen door samen naar beneden te springen.

Die meisjes hebben toen geprobeerd me over te halen om het samen te doen, maar op het eind van het liedje bleef ik als enige op de duikplank staan terwijl die meisjes sprongen. Nee, ik durfde echt niet.

Mijn vader beloofde me van alles, ik kon geld van hem krijgen, eerst een piek, daarna twee, vier, en ga zo maar door, hij bood me zelfs een tientje als ik zou springen, maar ik durfde het echt niet en heb het ook niet gedaan.

Ik ben dus gewoon via de trap weer terug naar beneden gegaan.

Op de lage duikplank had ik overigens geen enkel probleem want daar kon je gewoon het wateroppervlak zien.

Ik heb erg veel respect voor de meisjes die aan schoonspringen doen, je ziet dat wel eens op de televisie.

Ik heb dat nooit gedurfd, voor geen goud van de wereld.

Voor mijn tweede diploma mocht ik van mijn vader in het buitenbad zwemmen. Ik ging daar gewoon alleen naar toe, het was vertrouwd terrein voor mij en de kerels deden nog niet zo druk als tegenwoordig.

De badjuffrouw vertelde gewoon hoe je alles moest doen en je ze liet je zelf uitvogelen hoe het verder moest.

Je werd dus niet zo scherp in de gaten gehouden als tijdens de lessen voor mijn eerste diploma.

Op een gegeven moment had ze me geleerd hoe we van de kant af in het water moesten duiken en zei ze me dat ik dat moest oefenen.

Toen ik klaarstond om te duiken, draaide de badjuffrouw zich om voor een praatje met iemand anders.

Ik dook met een fraaie boog in het water maar ik dook veel te diep.

Door de beweging die ik in het water maakte klapte ik dubbel en ik sloeg met mijn hoofd tegen de muur.

Ik draaide te ver door en de badjuffrouw heeft dat niet zien gebeuren.

Ik mag nog van geluk spreken, voor hetzelfde geld ziet ze het helemaal niet en was ik nooit meer boven gekomen.

In dat geval had ik hier nu niet gezeten hahaha.

Ik ben daarna direct naar huis gegaan en heb het een en ander uit de doeken gedaan.

Ik heb gezegd dat ik stopte met die zwemlessen en er niet meer naar toe wilde gaan.

Mijn vader vond het jammer en is waarschijnlijk nog met die badjuffrouw gaan praten, maar dat weet ik niet zeker.

Ik heb in ieder geval nooit meer gedoken, daar was ik voorgoed van genezen.

Het moet gezegd worden dat mijn vader er ook niet verder op aandrong hoor, dat was een hele positieve karaktertrek van hem.

Het is me nooit gelukt om goed te kunnen duiken maar dat vind ik niet erg.

Het belangrijkste is dat ik niet verdrink als ik in het water val.

We leven nu eenmaal in een land met veel water, dus dan is het handig als je jezelf kunt redden als je in het water valt.

Zwemmen in Leidschendam.

Ik heb ook nog een tijdje in Leidschendam gewoond langs de vliet.

We hoefden de straat maar over te steken en we konden zo gaan zwemmen. Toen kon je nog gewoon in de vliet gaan zwemmen, er was van verontreiniging geen sprake.

In de zomer gingen we na het eten vaak nog even zwemmen.

Dan gingen we even de kelder in om ons badpak aan te trekken en liepen we zo het water in! Dat was heerlijk.

Dan zwommen we naar de overkant, we bleven daar even zitten en dan gingen we weer terug.

Duiken deed ik natuurlijk niet, omdat ik dat, zoals ik al zei, nooit heb geleerd.

De oorlog

Toen ik 8 jaar was brak de oorlog uit, en ondanks de duidelijke aanwezigheid van de Duitsers hebben we in Delft relatief weinig last gehad van de bezetters.

Delft.

Kazerne Kogelgieterij.

Blijkbaar vonden ze het niet nodig om in Delft vervelend te zijn voor de mensen, je had hier ook nog de kogelgieterij die voor de Duitsers belangrijk was, misschien heeft dat de Delftenaren behoed voor een hoop verdriet.

Wel waren er de razzia's waar mijn vader ook last van had, wij waren zo geïnstrueerd dat we de broer van mijn vader pappa

moesten noemen als ze kwamen controleren.

Mijn vader was bakker in Delft en had ook een eigen bakkerij met een winkel dus wij hadden altijd vers brood op de plank en op tafel.

Hier zit ik bovenop de bakkerskar van mijn vader. Ik mocht een stukje meerijden op zijn rondje.

Mijn opa was ook altijd bakker geweest, het beroep was zogezegd van vader op zoon overgegaan.

Omdat mijn vader de bakkerij had, hebben wij ook gedurende de oorlogstijd gelukkig altijd genoeg te eten gehad.

Mijn vader had natuurlijk zijn kontakten met de andere middenstanders en via ruilhandel hadden we altijd genoeg vlees, groenten en andere levensmiddelen in huis. Ik herinner me mijn vader als een heel rechtschapen man en ik heb nu nog steeds respect voor zijn wijsheid.

Ik kan hiervan een heel duidelijk voorbeeld noemen.

Toen in de oorlog het Bezuidenhout was gebombardeerd, stond zoals ik eerder al vertelde, plotseling mijn tante huilend en jammerend bij ons voor de deur met een bakfiets.

Haar huis was gebombardeerd en ze was haar man en haar kind kwijtgeraakt.

Van haar spullen had ze niet veel kunnen redden, hooguit een handtas vol.

De broer van mijn vader was al in Delft komen wonen omdat hij zijn woning in Scheveningen eerder was kwijtgeraakt, hij was geëvacueerd.

Hij was ook bakker en in die tijd hielpen de twee broers elkaar met alles.

Mijn vader en zijn broer zijn toen onmiddellijk op de fiets zijn gesprongen om in het kapotgebombardeerde bezuidenhout te gaan zoeken naar de anderen.

Mijn vader had met vooruitziende geest de mandfiets meegenomen.

Iedereen was opgelucht toen ze uren later terugkwamen, iedereen was terug gevonden, de kleine zat in de mand van mijn vaders fiets.

Mijn tante en haar gezin zijn door dat bombardement hun huis kwijtgeraakt met als gevolg dat ze geen onderdak meer hadden en ze wisten niet waar ze anders naar toe konden.

Natuurlijk konden ze bij ons hun intrek nemen, maar mijn vader had met ze afgesproken dat ze hun eten bij de gaarkeuken moesten gaan halen, laten we wel wezen: ze hadden er recht op!

Dat voedsel uit de gaarkeuken kwam tijdens de gezamenlijke maaltijden het eerst op tafel en met z'n allen konden we eerst van het noodvoedsel genieten en als dat op was kwam pas het goede eten op tafel zodat we allemaal deelden wat we hadden.

Ik moet zeggen dat het eten van de gaarkeuken niet erg lekker was, op zijn Hollands gezegd: het was niet te vreten.

Ik vind het echter een prachtige en eerlijke oplossing om op deze manier gezamenlijk deze moeilijke tijd door te komen.

Hoofdstuk 4

De Duitsers

Je hoorde in die tijd wel allerlei verhalen over de oorlog en dergelijke, maar als kind heb je dat niet zo in de gaten, je bent met heel andere dingen bezig en je snapt het niet zo goed.

Veel mensen die de oorlog hebben meegemaakt hebben een hekel aan de Duitsers. Ik kan me natuurlijk heel goed voorstellen dat degenen die echt hebben geleden in de Duitse tijd nog steeds erg boos zijn op de Duitsers en er niets mee te maken willen hebben.

Ik heb natuurlijk ook alle verhalen gehoord van wat er allemaal gebeurd is.

Ik moet eerlijk zeggen dat ik zelf nooit een hekel aan de Duitsers heb gekregen, ik heb altijd de mensen geaccepteerd zoals ze zijn.

Ik heb persoonlijk ook nooit nare dingen meegemaakt met de Duitsers, ik heb daar geen vervelende herinneringen aan.

Nu is het wel zo, dat als je zelf een pak slaag hebt gekregen, dan voelt dat heel anders aan dan wanneer je hoort dat iemand anders een pak slaag heeft gekregen, daarvan ben ik me wel bewust.

Om deze redenen kan ik heel goed begrijpen waarom de Duitsers niet altijd even geliefd zijn, maar voor mij persoonlijk maakt het niets uit waar je vandaan komt. Het gaat er volgens mij om wie je bent, wat voor mens je bent.

Weesjes

In die tijd was mijn moeder vaak ziek en omdat mijn vader druk was met de bakkerij hadden we ook hulp in de huishouding en dergelijke.

Cor was een vrouw die bij ons werkte als naaister en zij heeft later mijn moeder ook nog min of meer verzorgd.

Toen ik tien jaar was is mijn moeder uiteindelijk overleden aan TBC en werden wij half weesjes, dat was in 1943.

Dat heeft echter niet zo heel erg lang geduurd want mijn vader is later hertrouwd met de naaister zodat we een stiefmoeder kregen.

Achteraf hoorde ik van familie dat ze het vreemd zouden hebben gevonden als mijn vader niet met haar getrouwd zou zijn.

Ik weet nog steeds niet wat ik daarvan moet denken.

Ik weet wel dat er sinds die tijd heel veel voor mij veranderde.

Op een of andere manier kreeg ik overal de schuld van, ik had het altijd gedaan als er iets mis liep.

Het vreemde was, dat ze me ook wel eens beschermd heeft door de schuld aan zichzelf te wijten.

Je moet weten dat wij een familiestuk hadden in de vorm van een mooie grote aardewerk schaal .

Die schaal was aan mijn opa uitgereikt als prijs voor zijn bakkerskwaliteiten en had een ereplaats in de familie.

Op een gegeven moment was er een hoekje van deze schaal af gestoten, en op een of andere manier kreeg ik daarvan automatisch de schuld, terwijl ik het niet gedaan had.

Toen heeft mijn tweede moeder mij in bescherming genomen door te verklaren dat het haar schuld was en dat ik er niets mee te maken had.

Ik had eerlijk gezegd een hekel aan haar, ik mocht haar niet, ik kon er niets aan doen, dat kwam van binnenuit.

Ik was erg opstandig in haar ogen en omdat ik toch overal de schuld van kreeg kon me dat ook niet veel schelen.

Het gevolg was dat ik naar kostschool moest.

Mijn vader was een werker, iemand die de gulden middenweg opzocht.

Ik kan en mag hem niks kwalijk nemen, het was zijn eigen leven en hij zat tussen twee vuren.

Hij zal ongetwijfeld zijn eigen fouten hebben gehad, dat heeft tenslotte iedereen. Bovendien kreeg ik in ieder geval overal de schuld van als er iets mis was, dus het leek me verstandiger om te zwijgen.

Af en toe komt het nog wel eens naar boven hoor, die herinneringen.

Kortgeleden hoorde ik dat het aardewerk met die schaal waar dat hoekje vanaf was, bij een broer van mijn (half) zusje is terecht gekomen.

Het is gewoon mijn eigen zusje hoor, maar haar moeder was mijn tweede moeder.

Ik hoop en verwacht dat haar broer er gelukkig mee is, terwijl het eigenlijk familiestukken zijn die bij vaderskant thuishoren, aan mijn kant dus, dit is omdat ik de oudste dochter ben.

Die mooie grote vaas waar altijd die mooie grote pluimen instonden zal ook wel bij hem zijn terechtgekomen.

Ik heb er gelukkig mijn mooie herinneringen aan, dat is veel belangrijker en dat blijft. Daarom ben ik blij dat hij er blij mee is.

Ik laat dat ook allemaal rusten want ik wil geen herrie in de tent.

Ik kan zelf ook wel eens boos worden en dan hou ik mijn mond niet.

Maar als deze broer boos wordt, kan hij zo lelijk doen dat je er van schrikt.

Dit is voor mij een extra reden om alles lekker te laten zoals het is.

Middelbare school

Ik heb er geen spijt van dat ik later mijn MULO diploma nooit gehaald heb hoor want ik red me nu ook best wel.

Ik had voor Frans, Duits en Engels een 1, een hogere waardering kun je niet krijgen lijkt me toch?

Maak er maar gerust grappen over, ik vergelijk het met sport, groenten en fruit, klasse 1 is het hoogste en het beste.

Het gaat er niet zozeer om hoeveel je geleerd hebt, het gaat er meer om wat je ermee doet.

Vaak hebben eenvoudige mensen meer wijsheid in zich dan je op het eerste gezicht zou vermoeden.

Ik moet dan altijd denken aan dat boertje dat voor het eerst hoorde dat er iemand op de maan was geweest.

Hoe witten wij dat? Vroeg het boertje aan de verteller.

Dat hebben we allemaal op de televisie gezien sprak de verteller, en dat was ook zo.

Zo, en gij geleuft dat? merkte het boertje op en om zijn woorden te onderstrepen spuugde hij met een ferme boog het sap van zijn tabakspruim in de rietkraag.

Volgens hem was dat allemaal in de studio in Bussum opgenomen en werden wij massaal voor de gek gehouden en we traptten er allemaal in, behalve hijzelf dan.

De trouwfoto van mijn vader en moeder.

Mijn moeder in haar dansjurk.

Mijn vader

Mijn broertje, mijn zusje en ik.

Mijn dochter en mijn zoon

Hoofdstuk 5.

Onzinverhalen

Ik heb mijn tweede moeder wel eens betrappt op het verzinnen van een onzinverhaal. Er was in Delft op de binnenwatersloot een manufacturenzaak, pal naast het huis waar wij woonden.

In die manufacturenzaak hadden ze een paar jongens.

Ik taalde niet naar die knullen, ik had er absoluut geen belangstelling voor.

Op een gegeven moment wist mijn tweede moeder mij te vertellen dat de burens last van me hadden.

Verbaasd vroeg ik haar hoe ze dat bedoelde en waarmee ik ze last bezorgde, ik wist van toeten noch blazen.

"Je staat in je nakie voor de spiegel en je staat jezelf overal te bekijken", zei ze met verwijt in haar stem.

Ik was overdonderd. Toen ik er wat later over nadacht, kwam ik tot de conclusie dat het onmogelijk was dat de burens me konden zien.

Er was aan die kant van mijn kamer helemaal geen raam, het was onmogelijk dat er iemand bij ons naar binnen keek.

Er was aan die kant alleen een heel klein raampje waar iemand met heel veel moeite een beetje door kon kijken.

Ze konden dan hooguit een heel klein stukje in het keukentje boven kijken. Maar in dat keukentje ging ik heus niet in mijn nakie staan, ik vond het een belachelijk idee. Dat vind ik nu nog steeds.

Toen was het voor mij echt duidelijk dat ze soms zomaar verhaaltjes uit haar duim kon zuigen en dat ik dat in eerste instantie geloofde.

Ik heb nooit begrepen waarom ze zulke dingen deed en waar ze die verhalen vandaan haalde.

Ik kan niet anders bedenken dan dat ze het gewoon zelf verzong.

Voor mijn gevoel is ze toen door het ijs gezakt waardoor ze voor mij ongeloofwaardigheid werd.

Mijn eerste vriendje

Ik had verkering met die slagersjongen en die kwam bij ons thuis in de bakkerszaak. Er waren in de zaak verschillende aan elkaar grenzende grote ruimtes, en bij toeval ving ik een gesprek op tussen mijn stiefmoeder en mijn toenmalige vriend.

Ik was in een andere ruimte toen ik het gesprek opving en mijn stiefmoeder wist niet dat ik haar kon horen.

Nou wist mijn vriend wel hoe ze was hoor, dat had ik hem wel verteld.
Ik hoorde haar dingen over mij vertellen die helemaal niet waar zijn,
Ik was helemaal overstuur en ben halsoverkop via de fietsenstalling door een steegje naar mijn vader gelopen, toevallig wist ik waar hij was omdat hij me daar tevoren over had verteld.
Ik kan me nog herinneren dat op de avond tevoren mijn vader me verteld had welke route hij de dag daarop zou doen en op welke tijd hij waar ongeveer was.
Hij vertelde dat normaalgesproken nooit, maar nu dus wel.
Hij voelde al iets aankomen en hij wist dat mijn koffer al gepakt onder mijn bed lag, maar ik was nog niet zover.
Ik vond mijn vader op zijn ronde en het eerste wat hij tegen me zei was: "is het gebeurd? "
Toen werd dus alles duidelijk, het was tijd voor mij om het huis te verlaten.
Met die jongen heb ik bij elkaar een jaar of twee verkering gehad maar ik ben uiteindelijk niet met hem getrouwd. Het was mijn eerste vriendje, ik was een jaar of achttien en was er niet zo heel vroeg bij.
Hij heeft echt een heleboel met mij meegemaakt, dat is ook zo.
Ik heb mezelf echt een weg in de maatschappij moeten vechten, dat heeft hij allemaal ook mee moeten maken.
Ik was al 18 jaar toen ik pas wist waar de kindjes vandaan kwamen!
Ik had toen verkering gekregen en toen kwam dat eigenlijk pas aan de orde.
Ik wist helemaal niet hoe dat ging, daar had ik nog nooit bij stil gestaan.
Oh, denk nu niet dat ik dom of onwetend was.
Het was gewoon een feit dat niemand in die tijd op de hoogte was en ook voorbehoedsmiddelen waren niet of nauwelijks te koop.
In die tijd werd daar helemaal nooit over gesproken, daar heeft de invloed van de katholieke kerk voor gezorgd denk ik.
Wat ze nu sexuele voorlichting noemen bestond toen nog niet, dat was meer iets voor dokters en dergelijke.
Tegenwoordig is het heel normaal dat kinderen van 3 of 4 jaar je komen vertellen dat mamma een kindje krijgt!
Ik was 18 jaar toen ik hoorde dat er bij Cor een broertje werd geboren.
Ik wist niet eens dat ze in verwachting was, zo weinig wisten we er vroeger van.
Ik had er toen al 2 zusjes bij, maar hoe die er gekomen waren heb ik nooit geweten, daar werd nooit over gesproken, ook niet op school.
Ik weet nu natuurlijk wel dat we in die tijd heel dom werden gehouden en durf het gewoon een domme tijd te noemen.

Ik snap ook wel dat ze dat deden om de zaak onder controle te houden en dat doe je het beste door de mensen dom te houden.

Ze vonden trouwens toen ook al dat ik veel te bijdehand was, daar maakten ze geen geheim van.

Ik werd niet voor niks naar de kostschool gestuurd tenslotte.

Ik ben tegenwoordig nog steeds bijdehand hoor, ik laat me de kaas niet van mijn brood eten, ik zie het als een positieve eigenschap.

Ik heb dat overigens niet thuis geleerd hoor!

Wat ik van mijn vader toen leerde was een complete tegenstelling, mijn vader probeerde me te leren om alles te slikken en in de minne te schikken.

Eigenlijk wees hij me de weg van de minste weerstand en gaf hij me altijd de raad om me neer te leggen bij de situatie.

Maar zo ben ik niet, zijn wijze lessen waren aan mij niet besteed.

Mijn tante Non

In die tijd hadden veel families iemand die in een klooster zat, dat was onder de katholieken heel gewoon, het werd zelfs als zeer eerzaam ervaren.

Ik had ook een tante, een zus van mijn moeder, die non was en in een klooster zat, dat was altijd mijn lievelingstante en daar kon ik ook heel goed mee praten, tot ze me op een gegeven moment in de steek liet.

Ik kon iets niet verkroppen en ik vond het nodig om toch eens daarover met haar te praten. Ik moet een jaar of twintig geweest zijn toen het er eindelijk van kwam en ik er de moed voor had.

Goh, zegt ze, kom binnen, wat kom jij doen?

Kom je over tante Greet praten?

Toen ik dat bevestigde verhief ze haar stem en zei: "zie je wel, zie je wel, ik had niet naar haar moeten luisteren!"

"Hoe bedoelt U" gaf ik haar als antwoord, want ik begreep werkelijk niet waar ze het over had.

"Ja, ik had nooit naar dat mens moeten luisteren" beet ze me toe.

"Welk mens bedoelt u, kunt u me dat zeggen?" vroeg ik.

"Nou ja, je tweede moeder natuurlijk, want die komt regelmatig even langs om mij haarfijn te vertellen hoe jij in elkaar zit, wat jij voor meisje bent".

Het was als een klap in mijn gezicht, ze geloofde al die verhalen van mijn stiefmoeder grif, zij wist niet dat mensen soms de dingen ook in hun eigen voordeel kunnen verdraaien.

Mijn tweede moeder was ook fijn katholiek, ze was zelf ook non geweest.

Dat maakt haar natuurlijk geloofwaardig.

Ik vond dat ze heel precies wist hoe ze het moest aanpakken om mij zwart te maken en in een negatief daglicht te zetten.

Ze was daar in mijn ogen erg geraffineerd in.

Een andere zus van mijn moeder was heel anders.

Deze tante uit Leidschendam had als stelregel: 'Het kan me niet schelen wat ze doet, als ze thuis weg wil dan komt ze maar bij mij in huis!'.

Ik heb inderdaad later nog een tijdje bij haar gewoond.

Hoofdstuk 6.

Mijn huwelijk.

Ik was 23 jaar toen ik trouwde, dat was in het jaar 1955.

Ik was blij dat ik eindelijk mijn benen onder mijn eigen tafel kon steken.

Dat was de tweede grote verandering in mijn leven.

De eerste grote verandering was gekomen toen mijn moeder aan TBC overleed.

Dit zijn allebei dingen die mijn wereld op zijn kop hebben gezet.

Ik mocht natuurlijk ook niet trouwen, maar dat heb ik lekker toch gedaan, voor het kantongerecht, niet voor de kerk.

Mijn man wou zich wel bekeren hoor, hij wilde wel om mijnentwil katholiek worden.

Toen zijn we naar de pastoor gegaan en die vroeg aan mijn man of hij het echt zeker wilde om praktiserend katholiek te worden.

De pastoor vroeg hem: "Als je nou gedoopt bent, en je hebt alle sacramenten ontvangen, en je voldoet aan alle verplichtingen die bij het katholiek zijn horen, ga je dan nog naar de kerk"?

"Nee" zei mijn man, zonder enige terughoudendheid.

"Dan moet je het niet doen", zei meneer pastoor, "ga lekker verder samen, maar je moet het niet doen". Daarmee was de zaak afgedaan.

Ik vond het heel eerlijk van de pastoor, hij zei het zonder verwijt of veroordeling en dat was fijn om te ervaren.

Of mijn vader persoonlijk achter mijn voorgenomen huwelijk stond weet ik niet, hij was er in ieder geval niet bij op mijn trouwdag.

Toen ik trouwde had ik het gevoel dat ik toen pas ging leven.

Ik had al zoveel vervelende dingen meegemaakt dat ik er genoeg van had en ik was blij dat ik eindelijk mijn eigen leven kon gaan leven.

Ik heb vooral geleerd hoe het niet moest, het slechte voorbeeld wat ik kreeg heb ik omgedraaid en er van geleerd hoe het wel moest.

Al die vervelende dingen zijn een soort leerschool voor mij geweest en hebben er toe bijgedragen dat ik voor mezelf op durf te komen en dat ik niet zomaar alles pik.

Ik ben als het ware een beetje harder geworden door al die dingen.

Daar ben ik eigenlijk wel blij mee hoor, achteraf heeft het mij gemaakt wie ik nu ben, en daar is niks mis mee!

Ik wil hiermee niet zeggen dat het binnen mijn huwelijk altijd van een leien dakje ging hoor!, er was bij ons ook wel eens wat.

Mijn man was lang niet altijd even makkelijk en soms echt wel eens humeurig, er was best wel eens een conflict.

Hij ging bijvoorbeeld nooit mee met vakantie, daar vond hij niks aan, het boeide hem gewoon niet.

Dat was niet altijd even leuk maar desondanks zijn er bij ons nooit echt grote problemen geweest.

Op een of andere manier zijn we er altijd uitgekomen, ook met die vakanties.

Toch heb ik er altijd behoefte aan blijven houden om lekker met vakantie weg te gaan, desnoods op mijn eentje.

Toen ik het er op een goede dag met mijn zoon over had zei hij tegen mij: "maar als je echt op vakantie wil, dan ga je toch gewoon"?

Toen we twaalf en een half jaar getrouwd waren hadden we afgesproken om geen feest te geven maar ik kwam met het idee om een reisje naar Oostenrijk te maken of iets dergelijks, ik had erg hard gewerkt en genoeg gespaard om dat reisje te kunnen bekostigen.

Het feestje

Het feest is er toch van gekomen.

Er waren neven en nichten die toch even ter gelegenheid van het jubileum een kopje koffie wilden komen drinken, ondanks dat er geen officieel feest was.

De toeloop was echter erg groot en mede na aandringen van de kinderen hebben we besloten om dan toch maar een soort feest te organiseren met het gevolg dat we van 's morgens 11 uur tot 's nachts 3 uur de kamer vol visite hebben gehad.

Erg gezellig allemaal.

Maar wat hadden die rotapen van kinderen nou gedaan?

Ze hadden overal ballonnen opgehangen en die hadden ze gevuld met confetti.

Om de haverklap werd er natuurlijk een ballon doorgeprikt die een wolk confetti door de kamer verspreidde zodat er aan het eind van de avond een tapijt van confetti door het hele huis lag.

De ochtend daarop heb ik gelijk de regie in handen genomen want er moest schoongemaakt worden.

Daar hadden mijn man en de ballonnenblazers zelf niet aan gedacht maar ze hebben zonder mopperen hun onverwachte schoonmaaktaak op zich genomen en na een poosje waren alle sporen van het feestje weer netjes opgeruimd.

Het reisje is er ook van gekomen.

Zoals verwacht vond mijn man er niets aan om mee te gaan op vakantie maar hij is toch mee gegaan, we hebben toen 'n heerlijke vakantie gehad.

Alleen op vakantie.

Ik ben jaren later toch alleen met vakantie gegaan, de eerste keer is best raar. Ik ben toen naar Oostenrijk gegaan, we vertrouwden elkaar volkomen dus er was geen enkel bezwaar.

Je hebt overigens erg snel aansluiting als je alleen met vakantie gaat en ik vond het erg leuk.

In het hotel zelf was er op de eerste dag al een gezellige ongedwongen sfeer waardoor het makkelijk was om contact te maken met de andere vakantiegangers. Op een gegeven moment zat ik daar met een aantal mensen op een terras en raakte met een vrouw aan de praat.

Ze vroeg me of ik ook een man had en waarom hij er niet bij was.

Toen ik haar uitlegde hoe de vork in de steel zat en er tijdens het gesprek duidelijk werd dat onze mannen allebei bij de SVH werkten, was de verrassing compleet.

Haar man zat ook aan dat tafeltje op dat terras en was plotseling erg geïnteresseerd wie mijn man dan wel was.

Toen ik hem zei dat ik de vrouw van Koos was viel hij zowat van zijn stoel.

"Ben jij de vrouw van Koos Prins?"

"Ja" zei ik, want hoewel mijn man eigenlijk Anthonie heette en er al 'n Toon was had hij gezegd: "noem mij dan maar Koos".

We zijn de hele vakantie met elkaar opgetrokken, dat was erg gezellig.

Deze mensen hebben me toen voor de eerste keer forel laten proeven, ik vond het erg lekker! Ik ben gek op vis maar forel had ik nog nooit gegeten.

Als ik het niet lekker zou vinden zou mijn mans collega de vis wel opeten want ik vind het zonde om iets weg te gooien.

Hij heeft er echter geen stukje van gekregen, ik vond het zo lekker dat ik alles heb opgegeten.

Bij ons thuis werd er toen wel eens rare verhaaltjes over mijn man verteld over zijn gedrag tijdens mijn afwezigheid, maar daar hadden we geen van beide een boodschap aan.

Mijn man en ik keken elkaar aan en dan zei mijn man: "geloof jij het"?

Natuurlijk geloofde ik niets van die beschuldigingen, het was gewoon niet waar. Wij wisten allebei wie het zei en die praatjes waren gewoon onzin.

Ik had toen ook een buurvrouw die het niet kon nalaten om me te vertellen dat mijn man vreemd was geweest.

Ze stond met haar mond vol tanden toen ik haar daarop antwoordde: "Buurvrouw, als hij beter kan moet hij gaan".

Ik wist van mezelf dat het niet waar was, wat kun je daar dan anders op antwoorden?

Ik wist zeker dat mijn man zulke dingen niet deed, daar kon niemand me aan laten twijfelen.

Mijn man had ook het volledige vertrouwen in mij dus die kon je daarmee ook niet uit de tent lokken.

Wij wisten van elkaar dat we dat soort dingen niet deden en elkaar volledig konden vertrouwen.

Later hoorde ik dat ik zelfs dat ik zelf vreemd zou zijn geweest!

Daar had ik wel een antwoord op hoor!

Ik zei gewoon dat ik me niet kon herinneren of het lekker geweest was, daar konden ze het mee doen.

Mijn man en ik hebben er hartelijk om gelachen, dat is het enige wat je ermee kunt doen.

Hoofdstuk 7.

De dood van mijn man.

Ik ben in totaal 42 jaar getrouwd geweest met mijn man, totdat hij vrij plotseling kwam te overlijden.

Ik kan je wel vertellen dat je erg raar staat te kijken als dat gebeurt.

Het was in het jaar 1996, dat is ondertussen alweer 13 jaar geleden.

Een week voordat ik jarig was zijn, mijn kleindochter Anouschka en haar vriendje uit Tilburg bij mijn komen logeren om mijn verjaardag te vieren.

De kleine Mitchell is ook meegekomen, die vond het wel gezellig.

Op mijn verjaardag zelf konden ze niet allemaal komen dus daarom kwamen ze een weekje eerder.

Mijn zoon was toen net de deur uit waardoor er logeerruimte genoeg was om het gezelschap fatsoenlijk te kunnen laten slapen.

Mijn man en ik sliepen in die tijd niet bij elkaar, omdat dit op een gegeven moment niet meer kon sliep mijn man beneden en ik sliep boven.

We hadden allebei een eigen kamer zozegd.

Die Erik kon 's nachts even niet slapen dus die is toen naar beneden gegaan om een sigaretje te roken.

Toen hij daar zat te roken Erik hoorde mijn man uit zijn kamer komen om naar de WC te gaan.

Toen mijn man even later weer terug ging naar zijn kamer hoorde Erik ineens een harde bons in de gang.

Erik sprong op, rende naar de gang en riep: "opa, wat ga je doen?".

Opa gaf helaas geen antwoord, hij lag voor dood in de gang.

Net nadat hij van de WC was afgekomen is de knop bij hem omgedraaid en hij was weg, als een donderslag bij heldere hemel.

Erik is nog in Kosovo in het voormalige Joegoslavië geweest tijdens die oorlog, en hij heeft daar ook zijn EHBO diploma gehaald.

Hij heeft dus nog geprobeerd om mijn man te reanimeren, maar het mocht niet baten.

Erik is toen naar boven gelopen om mijn kleindochter te waarschuwen.

"Nousch, kom eruit, want er is wat met je opa. Hij is gevallen en ik krijg hem niet meer wakker."

Ze is mee naar beneden gegaan om te kijken wat er gaande was en toen hebben ze besloten om mij wakker te maken. Ik had helemaal niks gehoord van alles wat er gebeurde en lag nog prinsheerlijk te slapen op dat moment.

Ze is toen naar boven gekomen en heeft me tactvol wakker gemaakt en me op de hoogte te brengen van datgene wat er voorgevallen was.

Ik schrok me natuurlijk een hoedje en ben in mijn duster naar beneden gegaan.

Daar drong het besef pas ten volle tot me door dat het ernstig fout was met mijn man, het zag er niet goed uit.

Erik had ondertussen de ziekenwagen al gebeld en ik realiseerde me dat ik me maar beter snel kon gaan aankleden om mee te kunnen naar het ziekenhuis.

Het duurde echter wel erg lang voordat de ziekenwagen kwam.

Wij zaten maar te wachten en Erik bleef maar bezig met reanimeren.

Dat lukte natuurlijk niet, maar Erik heeft er echt zijn uiterste best voor gedaan, dat moet gezegd worden.

Toen het zo lang duurde voordat de ziekenwagen kwam heeft Erik nog een keer gebeld met de mededeling: "als jullie nu niet heel snel komen, dan hoeft het niet meer".

"Jaja, we komen er aan", was het antwoord en kort daarna konden we in de verte de sirene van de ziekenwagen al horen.

Zodra ze er waren hebben de ambulancebroeders een kastje aangesloten om zijn lichaamsfuncties te kunnen zien, maar het was al snel duidelijk dat er geen spoor van leven meer in mijn man zat.

Er waren zelfs geen zwakke tekenen van leven meer te bespeuren.

Ze hebben toch nog een poging gedaan om te reanimeren, maar ik merkte dat ze er zelf geen vertrouwen meer in hadden en dat ze de reanimatie deden omdat het verplicht was, niet omdat ze er het leven van mijn man mee hadden kunnen redden.

Ze hebben mijn man niet meegenomen naar het ziekenhuis maar ze hebben hem terug op zijn bed gelegd.

Er was plotseling een heleboel te regelen, dus ik ben gaan telefoneren gegaan, om te beginnen met mijn zoon en mijn kleinzoon.

Mijn zoon kon ik in eerste instantie niet bereiken, maar uiteindelijk is mijn kleinzoon hierheen gekomen en heeft de touwtjes in handen genomen.

Hij gaf mij de opdracht om mijn dochter te bellen en zelf is hij onderweg gegaan om mijn zoon Peter te halen.

Peter had toentertijd nog maar één telefoon, daarom was hij wat moeilijk te bereiken.

Heel kort daarna heeft hij een tweede telefoon aangeschaft, dat wilde hij geen tweede keer meemaken.

Het was natuurlijk voor alle familieleden een schok, sommigen namen het in eerste instantie niet eens serieus, ze dachten dat het een grap was.

Hoe kan dat nou, opa dood.

Toen mijn man overleden was kon ik in eerste instantie niet huilen.

Het was een vreemde gewaarwording dat ik blijkbaar zo verdoofd was door de schok en het feit dat het niet echt tot me doorgedrongen was.

Pas 's middags kwamen de waterlanders, toen we bezig waren met het uitzoeken van de muziek voor de begrafenis.

Toen drong het volledig tot me door dat Koos er niet meer was en wat dat voor me betekende.

Ik wilde me natuurlijk groot houden voor mijn kinderen en kleinkinderen, maar toen lukte dat niet meer en heb ik vreselijk staan huilen.

Al met al kan ik achteraf zeggen dat we 42 jaar samen zijn geweest en twee prachtige kinderen hebben gekregen.

Tegenwoordig halen de meeste huwelijken dat niet meer, er wordt nauwelijks meer voor het behoud van een huwelijk gevochten.

Je mag weten dat wij tijdens ons huwelijk echt wel problemen met elkaar hebben gehad hoor!

Het was echt niet altijd koek en ei tussen ons maar we zijn er altijd uitgekomen.

We zijn altijd blijven praten met elkaar, dat is het belangrijkste.

Als je niet meer met elkaar kunt praten is er niks meer, dan is het voorbij.

Ondanks die strubbelingen kan ik zeggen dat ik een goed huwelijk heb gehad waarin we allebei in vrijheid onszelf konden zijn.

Het wederzijds vertrouwen wat we hadden is daarbij altijd een belangrijke basis geweest.

Er waren binnen de schoonfamilie herhaaldelijk geruchten dat ik of mijn man het met een ander zou aanleggen en dergelijke.

Het feit dat ik een jongen en een meisje had was een bron van afgunst, daar zal het wel aan gelegen hebben.

Alle jonge ouders willen een jongen en een meisje, maar door het lot van de natuur lukte dat bij mijn schoonzusjes niet.

De ene had twee dochters en de andere twee zonen.

Voor hun reden genoeg om mij en mijn man zwart te maken.

Ik heb nooit begrepen wat ze daarmee probeerden te bereiken.

Op vaders schouders.

MIJN VADER

Ondanks alle problemen waar ik mee geworsteld heb, heb ik mijn vader nooit iets kwalijk genomen, hij zat in een soort keurslijf en kon niets doen, hij zat als het ware tussen twee vuren in, dat begrijp ik best.

Ook met zijn centjes gebeurde van alles waar hij geen weet van had, langzaamaan verdween er steeds meer totdat het moment kwam dat mijn vader in serieuze financiële problemen kwam.

Toen wij trouwden heb ik ingewoond in de Netcherstraat, een woonruimte van twee uitbouwjes. Om de hoek van de straat had je de Hobbemastraat en daar zat een bakker. Het toeval wilde dat dit een vriend van mijn vader was.

Het waren voor ons ook vrienden dus wij noemden ze gewoon Oom en Tante.

Op een gegeven moment kwam ik voorbij en toen riep die tante me even binnen.

"Heb je hier net die fiets niet zien staan"? vroeg ze me.

Ik zei: "Joh, er staan hier zo vaak fietsen voor de deur dat ik daar niet op let, maar hoe bedoel je"?

"Dat was de fiets van je vader, die was net hier", gaf ze me ten antwoord.

Ik was verbaasd dat hij niet even bij mij langskwam en toen ik dat uitlegde aan mijn Tante gaf ze me na lang aandringen ten antwoord: "dat ligt een beetje moeilijk moet je weten, je vader kwam net aan Ome Jan vragen of hij niet een baantje voor hem had, hij is failliet".

Het enige wat ik op dat moment kon zeggen was: "wat zielig voor hem"!

Toen ik later in verwachting raakte heb ik dat mijn vader laten weten.

Hier sta ik met mijn vader in de tuin, ik deed mijn eerst communie, een goede reden om op de foto te gaan.

De zaak.

Mijn vader had de bakkerszaak overgenomen met alle lasten.

Het totaalbedrag van die lasten was echter hoger dan hij wist.

Er stonden onder in de vitrinekast nog een heleboel dozen met bonbons op voorraad, maar die konden ook

niet verkocht worden omdat ze helemaal wit uitgeslagen waren.

Zulke tegenvallers en het gedrag van de twee vrouwen in de zaak droegen niet bij tot het goed draaien van de zaak.

Nu heb ik het over de vrouw van mijn vader en de vrouw van mijn vaders compagnon.

Mijn vader had destijds een compagnon, en de vrouw van die compagnon deelde eigenlijk de lakens uit in de zaak.

Zij vond dat ze de baas was en zo handelde ze ook.

Die twee vrouwen waren zo intens gemeen tegen elkaar, dat is bijna met geen pen te beschrijven. Ik kan er wel een voorbeeld van geven.

Ik heb toen erg medelijden met mijn tweede moeder gehad.

Ik zat toen met een dikke knie en mocht absoluut niet lopen, mijn knie was helemaal ontstoken en deed erg veel pijn.

We hadden een verjaardag te vieren en daarom werd er van tevoren extra opgeruimd en schoongemaakt, ook de vloer kreeg een goede beurt.

Zoals je weet hadden we vroeger zeil op de grond met daarop een vloerkleed.

Alles werd op dat vloerkleed gezet en op die manier had je de ruimte om het zeil schoon te maken.

Mijn tweede moeder ging snel nog even naar de drogist om schoonmaakspullen te halen, ze hoefde daarvoor niet ver weg want de drogist was onze buurman.

Ze kwam terug met allerlei flessen met chloor, zoutzuur, spiritus en meer van die middelen, ik weet niet meer precies wat ze allemaal onder haar armen had. Juist op het moment dat ze de trap opliep met al die glazen flessen, werd ze plotseling bij

haar enkel vastgegrepen en onderuit naar beneden getrokken door die compagnonvrouw, en lag ze daar te zwemmen in al die chemische troep, want al die flessen waren gebroken natuurlijk!

Daar lag ze dan, ze kreeg geen lucht en was er vreselijk aan toe.

Ik was boven en hoorde dat gerinkel en begreep dat er iemand van de trap gevallen was, niet wetende dat de vrouw van mijn vaders compagnon dit geflikt had, ik schrok me rot!

Zulke dingen waren voor het goed draaien van de zaak natuurlijk funest.

Later heeft mijn vader de zaak in het geheel overgenomen, dus geen compagnon meer en ook geen compagnonvrouw.

Deze verandering heeft uiteindelijk toch geen succes gehad, het is op den duur tot een faillissement gekomen.

Hoofdstuk 8

Mijn zoon en mijn kleinzoon.

Toen mijn oudste kleinzoon ging trouwen gingen ze met z'n allen karten.

Leuk voor die mannen onder elkaar.

Mijn oudste zoon ging ook mee en ik had verwacht dat hij zou genieten want ik wist dat hij het leuk zou vinden om te gaan karten

Toen ik hem de dag erop naar vroeg, zag ik aan zijn gezicht dat hij het eigenlijk niet fijn had gevonden.

Toen ik daarop doorvroeg gaf hij me ten antwoord dat hij niet mee kon doen omdat hij niet goed genoeg kan zien.

Hij heeft maar 1 oog en daarom kon hij niet rijden, terwijl het een droom voor hem was om eens te gaan karten.

Ik vond het vreselijk zielig voor hem, juist omdat hij dat zo graag wilde.

Op zulke momenten zit ik daar meer mee dan hijzelf, zo gaat dat.

Ik geniet volop van mijn kinderen en kleinkinderen.

Mijn zoon heeft een schat van een jongen van een jaar of 8 en die heeft al een eigen pc op zijn kamer.

Hij kan er nog niets mee maar hij kan wel dvd's bekijken wat hij dan ook met plezier doet. Laatst had ik een dvd voor hem gekocht en die mocht hij op zijn kamer bekijken terwijl wij lekker een bakkie koffie dronken.

Plotseling hoorde we hem lachen daar op zijn kamertje, hij kwam niet meer bij, hij bleef lachen.

Mijn zoon keek me aan en zei tegen me: "nou, die dvd is wel een schot in de roos geloof ik, hoor die jongen eens schateren".

Hij bekijkt de dvd's regelmatig en het komt voor dat hij dezelfde film weer wil zien.

Dat vinden kinderen van die leeftijd leuk en als je ze dan vraagt waarom ze geen andere film willen zien zeggen ze: "ik wil deze zien want die kennen we al, en deze film is leuk, daarom wil ik hem zien".

Zelf snap ik daar de logica niet zo van, maar het is kostelijk om ze zo bezig te zien. Laatst zijn we naar het dolfinarium geweest, mijn zoon, mijn schoondochter, mijn kleinzoon en ik.

Op zichzelf was het bezoek aan het dolfinarium voor mijn kleinzoon al een feest, maar toen we daar in een filmzaal terecht kwamen wilde hij ook de film wel zien die daar gedraaid werd, dan was zijn feest compleet.

'Spetter en de kroonjuwelen' was de naam van die film als ik het goed heb.

Hij vertelde dat hij geloofde dat hij deze film al gezien had, maar hij wilde hem dolgraag nog een keertje zien, dat maakte voor hem niets uit.
De film was nog maar net begonnen en hij maakte al de opmerking: " Ja hoor, ik heb deze film al gezien maar ik wil hem nog een keer zien".
We bleven dus lekker die film bekijken, het was een leuke film.
Plotseling sprong mijn kleinzoon op en met verontwaardiging in zijn stem riep hij luidkeels uit: "ze slaan een stukje over"!

Drumband.

Mijn zoon heeft 32 jaar in een drumband gespeeld. Hij was 8 jaar toen hij ermee begon. We waren een keer op Scheveningen en daar speelden een heleboel bands. Hij stond zo te kijken, hij vond alles leuk en op een gegeven moment wees hij met zijn vinger en zei: "bij die band ga ik spelen!".

Ik keek hem aan en zei: "sorry?".

"Bij die band ga ik spelen", zei hij nogmaals luid en duidelijk.

"O, ja, hoe heet die band dan?", vroeg ik hem verbaasd.

"Oh, dat weet ik niet", zei hij onomwonden, alsof dat er helemaal niet toe doet.

Hij keek me verbaasd aan en in zijn ogen was te lezen dat hij het raar vond dat ik naar zulke onbenulligheden vroeg.

Toen de band onze kant op kwam zei ik hem dat hij maar eens goed moest kijken wie er voorop liep.

Toen de band dichtbij genoeg was om de gezichten goed te kunnen onderscheiden riep hij plotseling uit: " ach mam, die man die voorop loopt is de buurman van oma!".

Toen was het gauw bekeken natuurlijk, toen we op de daaropvolgende zaterdag bij mijn schoonmoeder kwamen is mijn zoon het gaan vragen en het was geregeld!

Hij mocht lid van de drumband worden.

Toen ik hem vroeg welk instrument hij ging spelen, kon je weer in zijn ogen lezen dat hij het raar vond dat ik naar zulke onbenulligheden vroeg.

"Trommelen natuurlijk!, gaf hij zijn onwetende moeder ten antwoord.

"Nou ja, het had toch ook een ander instrument kunnen zijn", sputterde ik nog na, maar dat maakte niet zoveel indruk geloof ik.

Toen hij 25 jaar bij de band zat heb ik een groot feest gegeven.

Mijn dochter vond het een leuk idee om een feest te organiseren, met al zijn ouwe muziekmaatjes en het zou helemaal geweldig zijn als ook Wim zou komen, Wim was tenslotte zijn allereerste tambour-maître.

Zo is van het een het ander gekomen en hebben we een erg leuk feest gehad.

Als klap om de vuurpijl hebben we met anderen na een paar maanden ook nog maar een reünie georganiseerd, ook dat was weer geweldig leuk.

Zelf heb ik nooit een instrument gespeeld of wat dan ook. Ik wou nooit.

Ik mocht op gym, ik mocht op de padvinderij, ik mocht alles, maar wat ik wou dat mocht ik niet.

Ja, ik mocht wel, maar er was dan altijd een soort stok achter de deur.

Ik wilde bijvoorbeeld heel graag piano leren spelen, ik mocht dat wel maar dan moest ik van mijn vader eerst mijn MULO diploma halen.

Dat is er nooit van gekomen natuurlijk, daar heb ik best wel spijt van.

Hoofdstuk 9

Mijn zoon en zijn huwelijk.

Mijn zoon en zijn vrouw hebben ze elkaar leren kennen op de drumband waar ze allebei in speelden.

Toen mijn zoon een jaar of 37 was hadden we met de kerstdagen een extra lang weekend omdat de eerste kerstdag op maandag viel.

De zondag hebben we toen gebruikt om zogenaamd de eerste kerstdag met elkaar te vieren, iets wat we elk jaar deden.

Mijn zoon was die dag vroeg beneden, iets wat ik eigenlijk niet zo van hem gewend was. We hadden het die ochtend tijdens het ontbijt over de gezelligheid van zo'n samenzijn en ook toevallig over de uitbreidingen in de familie en ik hoorde mijn zoon de opmerking maken dat hij de volgende zou zijn die voor uitbreiding zou zorgen. Omdat mijn zoon tot dan toe een verstokte vrijgezel was geweest, prikkelde deze opmerking mijn aandacht en wilde ik daar het fijne van weten.

Ik wist natuurlijk in mijn achterhoofd wel dat hij ook ooit aan de beurt zou komen wat betreft het hebben van een partner, maar toch kwam het een beetje onverwacht op dat moment.

Na een beetje doorvragen bleek het iemand te zijn die ik al kende.

Het was Trees, die ik kende omdat ze ook in die drumband speelde.

Verbaasd en verrast zei ik tegen hem: "Hoe kan dat nou, Trees is toch getrouwd"?.

"Ja, dat weet ik, maar ze gaat scheiden" gaf mijn zoon me als antwoord, en uit zijn woorden bleek dat het voor mijn zoon en voor Trees een serieuze zaak was en dat ze voor honderd procent voor elkaar hadden gekozen.

Alle mitsen en maren hadden ze uitgebreid met elkaar besproken en de problemen rond die scheiding zouden ze samen oplossen.

Als het niet gaat in een huwelijk dan gaat het niet en dan kun je beter uit elkaar gaan, dat is duidelijk. Ik heb me er natuurlijk niet mee bemoeid, het gaat mij ook niets aan. Trees heeft na die scheiding eerst nog een poosje bij haar ouders ingewoond en later is ze bij mij (en mijn zoon) ingetrokken.

Alles bij elkaar genomen is het een hele goede keus geweest van die twee, voor zover ik het kan beoordelen hebben die twee het steeds erg gezellig samen.

Het zegt een heleboel dat ze samen nog steeds leuke dingen doen in hun vrije tijd.

Voor mij persoonlijk is het ook heel fijn dat Trees er is, ik heb veel steun aan haar. Ze helpt me regelmatig met de zware boodschappen en dergelijke, dat is met mijn rollater lastig te doen.

Ook met de leuke en gezellige dingen is Trees van de partij.

Zo zijn we kortgeleden bijvoorbeeld samen met haar gezinnetje naar het dolfinarium geweest en hebben daar een leuke dag gehad.

Voor mijn kleinzoon zijn zulke uitjes natuurlijk helemaal geweldig, samen met zijn vader, zijn moeder en zijn oma.

Trees is tegenwoordig nog steeds lid van de drumband, mijn zoon niet meer, hij is er een poos geleden mee gestopt.

Mijn ogen.

Binnenkort moet ik geopereerd worden aan mijn ogen.

Ik heb nu last van staar, dat is een oogziekte waarbij je steeds minder gaat zien.

De arts heeft me al beloofd dat als beide ogen gedaan zijn, dat ik dan weer zonder bril kan kijken, ik heb dan hooguit een leesbril nodig om te kunnen lezen.

Ik ben erg benieuwd of dat allemaal gaat lukken en ik ben blij dat ik dat kan meemaken. Ik heb mijn vrienden en kennissen al voorbereid dat ze er maar aan moeten wennen dat ik binnenkort geen bril meer draag.

Dat zal best wel een beetje gek zijn voor mij en voor mijn omgeving.

Je moet weten dat ik al vanaf mijn 19^e jaar met een bril loop dus iedereen kent me alleen met een bril op.

Toen ik 9 jaar was had ik eigenlijk al een bril nodig maar die heb ik toen nooit meer op gezet. Het was helemaal niet leuk om een brilletje te moeten dragen, daarom had ik hem nooit op. Op school scholden ze je soms uit voor brillenjood of er werden grapjes over je bril gemaakt waardoor ik het helemaal niet leuk vond.

Toen ik 19 was kon ik er niet meer onderuit, toen moest ik wel een bril gaan dragen.

Ik zie eigenlijk wel een beetje op tegen die operatie maar ik heb er alle vertrouwen in dat het allemaal in orde gaat komen.

De artsen zijn tegenwoordig erg kundig geworden, zo kun je tegenwoordig je ogen ook al laten behandelen met laserstralen om zo van je bril af te komen!

Wie had dat ooit kunnen denken.

Maar zelf ga ik geen 5000 euro uitgeven voor de laserbehandeling van 1 oog, dat vind ik te gek voor woorden.

Ik heb weleens gedacht aan contactlenzen maar daar hoef ik niet aan te beginnen.

Het is namelijk zo dat ik in 1984 een spierverslaving in mijn gezicht heb gehad waardoor er een oog niet zo mee doet als dat het eigenlijk zou moeten.

Ik dacht eerst dat ik een lichte beroerte had gehad of iets dergelijks maar dat bleek niet zo te zijn.

De behandelende arts noemde het een 'Belgische spierverslaving'.

Toen ik dat hoorde vroeg ik of het soms een Belgenmop was, ik begreep niet wat die Belg daar nou mee te maken had want ik had er nog nooit van gehoord.

Het was een hele goeie dokter en die heeft er mede voor gezorgd dat de grootste problemen zijn overgegaan.

Al met al komt het er op neer dat ik beter geen lenzen kan nemen en ik ben er dan ook nooit aan begonnen.

Van verbouwen hou ik ook niet, al die nonsens om jezelf mooier te laten lijken dan je bent vind ik onzin, daar doe ik niet aan mee.

Je ziet en hoort steeds vaker dat mensen hun borsten laten vergroten of hun gezicht laten opvullen zodat de rimpels strakgetrokken worden zodat ze er jonger en aantrekkelijker uitzien, tenminste dat denken ze dan.

Ik vind dat in de meeste gevallen onnodig, mensen weten vaak van gekkigheid niet meer wat ze met hun geld moeten doen.

Maar met de oogoperatie die ik ga krijgen ligt dat anders vind ik.

Als je bijna niets meer ziet dan is het wel prettig dat ze met een kleine ingreep ervoor kunnen zorgen dat je weer heel goed kunt kijken, zelfs zonder brill!

Het is een noodzaak dat mensen hun ogen goed kunnen gebruiken, dat is immers geen overbodige luxe, het is een zintuig wat je nodig hebt en het heeft ook niets met je uiterlijk te maken.

Mijn ogen moeten worden geopereerd vanwege de gevolgen van staar.

Er wordt een oog tegelijk behandeld, dus het zijn twee aparte operaties met een tussentijd van een paar weken.

Bij de ziekte 'staar' gaan je ogen achteruit, je gaat steeds minder zien en je krijgt vlekken voor je ogen en dergelijke.

Ik ben diabetes, dat betekent dat mijn ogen ook vanwege deze suikerziekte achteruit zijn gegaan.

Het duurt een hele tijd voordat ze gaan opereren hoor, ze gaan niet gelijk opereren als de diagnose wordt gesteld.

De behandelende arts heeft me dus kortgeleden verteld dat de tijd nu rijp is om er wat aan te gaan doen.

Hij vertelde terloops dat ik waarschijnlijk geen bril meer hoefde te dragen zodra hij beide ogen heeft behandeld.

Waarschijnlijk zal ik alleen nog een brilletje nodig hebben om te lezen!

Omdat ik al vanaf mijn 19^e jaar met een bril op loop, dus je kunt wel zeggen dat ik er zo langzamerhand wel aan gewend ben.

"Het zal een vreemd gezicht zijn mam", zeggen mijn kinderen.

Het zal zeker een vreemd gezicht zijn voor ze, mijn kinderen kennen me niet anders dan met een bril.

Hoofdstuk 10.

Eten en drinken.

Ik ben geen geheelonthouder maar ik drink zelden of nooit alcoholische drankjes als ik thuis ben.

Als ik uitga dan neem ik voor het eten een bessenevertje en bij het eten een alcoholvrij biertje.

Voor de rest drink ik dus eigenlijk nooit, dat heb ik ook nooit gedaan.

In mijn gezin werd er zelden thuis gedronken.

Ook chips, snoepgoed en nootjes haalde ik nooit in huis.

Voor mijn kinderen was dat heel normaal, ze vroegen er ook nooit naar.

Ik gaf ze liever een stuk fruit, dat is veel gezonder.

Alles wat je de kinderen voorzet gaat vanzelf op, dat is een kwestie van gewenning, dat is bekend.

Daarom moet je het gezonde verstand gebruiken met wat je ze voorzet, dat is mijn mening.

Mijn eigen kinderen zijn het hiermee eens, ze zijn zich bewust van het belang van een goede voeding voor hun eigen kinderen.

Tegenwoordig lijkt het wel of het de normaalste zaak van de wereld is dat je zakken chips in je kast hebt liggen.

Het lijkt ook de normaalste zaak van de wereld dat kinderen hun feestjes en partijtjes vieren door bij Mc Donalds hamburgers en frietjes te gaan eten.

Als je in de supermarkt ziet wat de mensen allemaal in hun winkelwagentje stouwen aan chips, chocola en snoepgoed, dan heb ik soms mijn bedenkingen daarover. "Het zal wel aan mij liggen" denk ik dan.

Voor de kinderen van de moderne tijd lijkt dat de normaalste zaak van de wereld te zijn dat je lekker met een zak chips op de bank zit.

Zoals ik al eerder zei; wij haalden dat niet in huis.

Mijn man dronk ook wel eens een biertje maar hij kwam nooit in de kroeg.

Als ik geen bier in huis had kon hem dat ook niet schelen.

Mijn dochter dronk ook nooit, ze lust hooguit af en toe eens een wijntje, maar daar houdt het dan ook mee op.

Ook mijn zoon is erg matig met het drinken sinds hij zijn vrijgezellentijd achter zich heeft gelaten.

Je kunt dus zeggen dat er in mijn gezin nooit een probleem is geweest met alcoholgebruik.

Gelukkig maar, want ik zou het niet accepteren om met een alcoholist in huis te leven, ik zou scheiden van zo iemand.

Ik begrijp ook niet zo goed waarom vrouwen bij hun man blijven, terwijl die man er een zootje van maakt door overmatig alcoholgebruik.

Vroeger was het zeker een taboe om te gaan scheiden, het hoorde niet.

Ik zeg dan op mijn beurt dat alcoholverslaving iets is wat niet hoort, vooral niet als het levens kapotmaakt.

Maaltijden bestellen.

Het is tegenwoordig allemaal erg makkelijk.

Je hoeft maar te bellen en de maaltijden worden thuisgebracht, je hoeft zelf niet meer te koken.

Ik bestel natuurlijk ook wel eens iets bij de Chinees, dan heb ik drie dagen te eten en ik hoef er de deur niet voor uit.

Toch vind dat het eigenlijk te makkelijk is geworden, vandaag is het chinees eten en morgen laat je een pizza bezorgen om vervolgens de dag erop weer naar Mc Donalds te gaan of iets anders te laten brengen.

Het is allemaal wel lekker hoor, dat is het probleem niet.

Omdat ik zelf diabeet ben is het voor mij verstandig dat ik erop let wat er in de voeding zit, in het bijzonder moet ik het suikergehalte in de gaten houden.

Op deze manier heb ik een beetje inzicht gekregen over de kwaliteit van onze voeding omdat ik altijd lees wat er in zit.

Ik heb daarom sterke twijfels of die thuisgebrachte maaltijden allemaal even gezond zijn.

Gezond eten is blijkbaar niet meer het eerste vereiste voor een maaltijd, het is het gemak dat telt en steeds zwaarder lijkt te wegen.

Toen ik nog jong was hoefde ik nog niet zo op het suikergehalte van mijn eten te letten.

Je kunt begrijpen dat er vroeger thuis in de banketbakkerij regelmatig een moorkop 'verdween' zonder dat mijn ouders dat wisten.

Ik vond ze heerlijk en kon de verleiding vaak niet weerstaan.

Er is een gezegde dat luidt: "Wie appelen vaart, die appelen eet."

Dat was zeker van toepassing voor mijn geheime voorliefde voor verdonkeremaande moorkoppen.

Nu is het zo dat ik vreselijk moet uitkijken met zoetigheid.

Als ik bijvoorbeeld een pond bonbons zou krijgen van iemand, dan kan ik ze beter in een keer opeten!

Natuurlijk krijgt mijn alvleesklier dan een geweldig opdonder, dat weet ik van tevoren.

Als ik voorzichtig zou zijn door elke dag maar een bonbon te eten, dan heb ik daar veel meer last van, dan wanneer ik ze allemaal op dezelfde dag naar binnen zou mikken.

Als ik er elke dag een neem, krijgt mijn alvleesklier elke dag een oplazer en dan duurt het veel langer voordat de klierfunctie weer normaal is.

Dat betekent dat ik er veel meer last van heb dan wanneer ik alles ineens opeet.

Het klinkt bizar, maar het is ook beter voor mijn alvleesklier.

Het komt wel eens voor dat ik twee of soms zelfs wel eens drie gebakjes aangeboden krijg, die ik dan zonder tegensputteren opeet.

Ik weet natuurlijk dat ik er dan last van krijg, waardoor ik het zoveel mogelijk probeer te beperken.

Soms moet je wel eens opofferen voor een goede zaak.

Hoofdstuk 11.

Gebak uit Tilburg.

Als er eens een familiefeestje te vieren is bel ik altijd mijn dochter in Tilburg even op om te vragen of ze wat gebak mee moet nemen.

Zij kan daar in Tilburg ergens gebak kopen voor een sterk gereduceerde prijs.

Omdat het gebak 'niet netjes' uit de fabriek is gekomen gaat dat dan erg goedkoop over de toonbank.

Soms zit de kers niet helemaal in het midden of is de slagroom er slordig opgespoten, maar dat maakt voor de smaak niets uit.

Het is dus eigenlijk goed vers gebak, wat ze niet in de winkels verkopen omdat het er niet mooi genoeg uitziet of omdat er bijvoorbeeld iets fout is gegaan met de verpakking.

Het enige nadeel is dat je niet kunt uitkiezen zoals bij de banketbakker.

De ene keer hebben ze dit, en de andere keer hebben ze weer dat, het ligt er maar net aan wat ze binnenkrijgen.

Je kunt dus niet van tevoren 10 moorkoppen bestellen of iets dergelijks.

Je bent min of meer afhankelijk van wat er fout gaat met de productie.

Dat mag de pret niet drukken, mijn dochter neemt ze graag voor me mee.

De bakkerswereld.

Ik heb tegenwoordig helemaal geen contacten meer in die bakkerswereld.

Het is ook allemaal al zo lang geleden en alles is zo anders geworden met die broodfabrieken en dergelijke.

Mijn vader had een heleboel collega's, waarvan ik er een heleboel kende, en ik wist van de meeste de telefoonnummers uit mijn hoofd.

Als mijn vader iemand wilde bellen vroeg hij altijd aan mij wat het telefoonnummer van die persoon was.

Dat telefoonnummer kon ik dan zonder aarzelen opdreunen, iets wat me tegenwoordig niet meer lukt.

Die collega's waren allemaal vakmensen die zelf het brood bakten.

Ik heb in nog het ziekenhuis gelegen met de dochter van de oude Aad de Groot.

Bakkersdochters onder elkaar, best gezellig!

Aad de Groot is de warme bakker die een vestiging heeft op de van Zeggelenlaan, de Hendrik Ravensteinplein en nog op een aantal andere plaatsen.

Het bedrijf Warme Bakker Aad de Groot B.V. is van oudsher een ambachtelijk bakkersbedrijf dat zijn oorsprong vindt in de Herenstraat in Rijswijk, de zaak waar

nu van Der Pluijm in gevestigd is.

Thans bestaat Warme Bakker Aad de Groot B.V. uit een 6 tal winkels gevestigd in Rijswijk, Den Haag en Delft.

Er is ontzettend veel veranderd sinds de bakkerijfabrieken zijn gekomen.

Vroeger had je alleen wit en bruin brood.

Je had ook nog de keuze tussen knip of rond, maar dan had je het wel gehad.

Tegenwoordig heb je zoveel keuzemogelijkheden dat je niet meer weet wat je moet kiezen.

Het laatste nieuwtje op dat gebied wat ik heb gezien is 'brintabrood'.

Het is te koop bij Hoogvliet en het is nog lekker ook!

Ik vind overigens de korsten van het brood tegenwoordig veel te hard.

Het kan natuurlijk aan mij liggen hoor, dat moet ik erbij zeggen.

Ik vind het wel jammer dat het meeste brood tegenwoordig in fabrieken wordt gemaakt en dat het vakmanschap nagenoeg is verdwenen.

Toen mijn vader nog leefde was het gemakkelijk voor mij.

Als ik een taart wilde bakken en ik niet wist wat ik nodig had, hoefde ik mijn vader maar even te bellen om uitgebreid het recept door te nemen.

"Hebbie even?" vroeg hij dan, en hij nam er uitgebreid de tijd voor om me voor te lichten.

Ook op latere leeftijd, toen hij in Amerika woonde, kon ik op zijn steun rekenen als het om de uitwisseling van recepten ging.

Op deze foto's krijg ik 'bijlessen' van mijn vader, die op bezoek kwam uit Amerika.

Er zijn nog maar heel weinig bakkers die hun eigen brood bakken en verkopen, dat is iets van vroeger, dat is uit de tijd.

De mensen die aan die machines werken weten niet meer dan ze moeten weten om de machine te kunnen bedienen.

Ze weten ook niets van de recepten die nodig zijn om lekker brood te maken.

Ze hoeven maar op een knopje te drukken en het hele recept komt automatisch in de deegmenger terecht zonder dat ze iets hoeven af te wegen of zo.

Hoofdstuk 12.

Vrijwilligerswerk.

Als ik als vrijwilligster aan het werk ben in het activiteitscentrum hier in de buurt dan kom ik mezelf soms nog wel eens tegen.

Ik ga er natuurlijk veel makkelijker mee om dan vroeger, je wordt op den duur natuurlijk wel wijzer en maakt wat makkelijker ruimte voor anderen.

Ik blijf echter iemand die controle over alles wil blijven houden.

Zo hebben we bijvoorbeeld regelmatig de gezamenlijke maaltijden die we in het activiteitscentrum verzorgen.

De tafels worden dan keurig gedekt en vooraf wordt er meestal een welkom woordje gezegd, en even stilte voor eventueel 'n gebed voordat de maaltijd begint.

Normaalgesproken ben ik degene die de mensen uitnodigt om aan tafel te gaan en geef de mensen die een gebedje willen doen daartoe de gelegenheid.

Tot voor kort was het een ongeschreven wet dat dit mijn taak was.

Nu wil het geval dat er sinds kort een nieuwe vrijwilligster bij is gekomen die erg bereidwillig is gebleken om ongevraagd mijn taak over te nemen.

"Blijf jij maar zitten, wij doen het wel" riep ze me op een gegeven moment herhaaldelijk toe, zij zou het allemaal wel regelen want ze had ervaring met dit werk en dat zou ze laten weten ook!

Op een dag was weer het moment aangebroken dat ik de mensen op mijn vertrouwde manier aandacht vroeg voor het eten en ruimte te geven voor de mensen die een dankwoordje of gebedje wilden plegen.

Ik was nog maar net begonnen toen ze plots mijn verhaal op een brute manier onderbrak en de regie overnam!

"Ja, ga jij maar zitten" zei ze tegen mij.

"Moet er nog gebeden worden?" vroeg ze nog op bitse toon aan de aanwezigen.

"Daar sta ik hier voor" zei ik nog, maar daar reageerde ze helemaal niet op, ze hoorde me blijkbaar niet eens.

Ik stond compleet voor gek, en stond perplex!

Ondanks dat kon ik mezelf toch inhouden, maar zoals je zult begrijpen vond ik het heel moeilijk.

"Dan niet" dacht ik bij mezelf, ik wou er geen woorden over vuil maken en heb het van me afgezet.

Toch ben ik een beetje trots op mezelf dat ik me niet door haar in onbalans heb laten brengen, ook al heeft ze me toen op een onbeschofte manier van mijn plaats verdrongen.

Iemand anders hoorde haar dat zeggen en heeft haar daarop later aangesproken. Ze bleek zich van geen kwaad bewust te zijn en kon zich niet herinneren dat ze dat gedaan en gezegd had.

Het is overigens niet over gegaan.

Ze probeert het nog steeds om de leiding in handen te nemen, maar ik heb nu geleerd hoe ik daar mee om moet gaan, het blijft moeilijk maar het lukt steeds beter.

Op Maandagochtend bijvoorbeeld, dan ga ik altijd zingen.

Daarna om 12 uur hebben wij een lunch.

Ik heb al tegen Sylvia gezegd dat ik niet elke maandag op tijd bij die lunch kan komen helpen, soms is daar geen tijd meer voor.

Sylvia verzekerde me dat het geen enkel probleem is omdat we daar met z'n vijven waren, dus mensen genoeg.

Op een gegeven moment kom ik weer bij die lunch en werd hartelijk begroet door een andere vrijwilligster, ze sleurde me gelijk mee naar de gedekte tafel om te laten zien hoe leuk het eruit zag.

Het was ook inderdaad prachtig en samen stonden we nog wat te genieten van de mooie aanblik. Het klinkt gek maar dat vinden we leuk.

Op dat moment komt de nieuwe vrijwilligster binnenlopen en spreekt mij gelijk aan: "ga jij maar zitten, wij doen het wel".

Ze zei het twee keer achter elkaar, ze wilde er blijkbaar zeker van zijn dat ik het wel gehoord had.

Ik heb niets gezegd, maar ik kan je verzekeren dat ik weer perplex stond!

Ook in de groep probeert ze zich als regeltante te profileren.

Op een dag werden we even bij elkaar geroepen om te kijken wat we nog nodig hadden voor ons werk als vrijwilliger en onze nieuwbakken "leidster" was daar ook aanwezig. Ook tijdens die bijeenkomst was ze weer erg duidelijk aanwezig, ze vertoonde het gedrag van een groepsleidster terwijl ze slechts een nieuwkomer is.

Ik weet waar ik het over heb want ik heb ervaring met dit soort werk, zo ben ik ongeveer 8 jaar secretaris geweest van de wijkbus.

Ik weet erg veel over het reilen en zeilen in het vrijwilligerswerk, ze maken mij niets meer wijs op dat gebied.

Ik heb besloten om het gedrag van deze dame te gaan bespreken met Sylvia, de coördinatrice van de vrijwilligers.

Ik moet even mijn hart luchten zodat ik weer verder kan om het leuk te blijven vinden.

Met Sylvia kan ik dat soort dingen heel goed bespreken, ze weet me altijd heel goed te kalmeren waardoor ik langzaamaan vanzelf geleerd heb om me niet meer druk te maken om dat soort dingen en om rustig te blijven.

Als je jezelf druk maakt heb je daar zelf meestal meer last van dan een ander, dat is ook zo, dat vergeet een mens wel eens.

Een beetje bijsturen.

Ik ben wel iemand die alles naar zich toetrekt hoor, ik kan niet goed tegen onrecht en ongeïnteresseerdheid van mensen en ik wil graag alles in eigen hand houden.

Toen de vriendin van mijn oudste kleinzoon vertelde dat ze gingen verloven, en dat dit op zeer korte termijn ging gebeuren, wist ik niet goed wat ik hoorde.

Mijn kleinzoon had me daarover niets verteld dus ik was een beetje verbaasd. Toen ik hem erover aansprak en vroeg waarom hij me daarover niks verteld had, mompelde hij dat hij er geen erg in had gehad, hij had er niet eens bij stil gestaan. Mijn kleinzoon woonde tijdelijk bij mij, zijn moeder was net naar Tilburg verhuisd maar hij wilde niet mee verhuizen, hij wilde in Den Haag blijven naar de Fokkerschool.

Toen ik hem vroeg of zijn moeder van zijn besluit op de hoogte was kreeg ik van hem te horen dat ze van niks wist, hij zou haar wel een kaartje sturen!

Ik zei: "Ben je besodemieterd, dat kan je niet maken jongen!"

Toen vond ik de tijd rijp om in te grijpen en een beetje bij te sturen.

Ik heb hem meegenomen naar boven om daar gezamenlijk even telefonisch overleg over te hebben met zijn moeder.

Toen hij mijn dochter aan de lijn kreeg heeft hij even met haar over de hele kwestie gesproken, ze kwam er al snel achter dat hij onwrikbaar was met zijn plannen.

Als ze niet mogen dan doen ze het toch, daar waren we het wel over eens.

Ondanks het feit dat ze nog maar 17 jaar oud waren vonden we het na veel wikken en wegen toch verstandig om ze hun gang te laten gaan, en er dan maar wat moois van te maken.

Toen ik mijn kleinzoon en zijn vriendin vroeg hoe ze dachten het verlovingsfeest te organiseren gaven ze te kennen dat ze daar al over hadden nagedacht, het leek hun het beste om het feest te houden bij de ouders van dat meisje thuis, want zij zouden een grotere huiskamer hebben.

Toen ik nog eens goed rondkeek merkte ik op dat onze eigen huiskamer eigenlijk groter was dan die van hun en ze moesten dat wel toegeven.

Bovendien noemde ik een aantal namen in onze familie die allemaal naar huis gebracht zouden moeten worden omdat dit mensen waren die wel een borreltje of een glaasje dronken op een feestje, terwijl de meeste gasten van de andere kant mensen waren die niet drinken en dus zelf naar huis konden komen.

Al deze argumenten heb ik eigenlijk gebruikt om het hier te doen, dat is dus mijn manier om alles in eigen hand te houden, zo zit ik in elkaar.

Mijn dochter belde me later en vroeg waar het feest uiteindelijk zou plaatsvinden.

"Nou, dat feest is gewoon hier schat" gaf ik haar ten antwoord.

Ik betrap mezelf daar nu af en toe nog wel eens op hoor, dat ik alles zelf wil doen.

Hoofdstuk 13.

Vrijgezellenpret.

Mijn zoon is lang vrijgezel gebleven, maar op een gegeven moment heeft hij toch ook zijn levensgezellin gevonden en was het met de vrijgezellenpret gedaan.

Hij kon het altijd goed vinden met zijn vrienden en ging graag een biertje drinken in het café.

Daar zit voor hem ook een beetje een probleem.

Door zijn tomeloze inzet in de loop van de jaren is zijn rug behoorlijk beschadigd en mag hij eigenlijk helemaal niet meer tillen.

Ondanks dat blijft hij zijn diensten aanbieden om te helpen, ook met het versjouwten van zware dingen, terwijl het funest is voor zijn rug.

Hij staat ook altijd klaar voor een ander, ook al gaat dat ten koste van zijn vrije tijd.

Ik heb hem altijd gewaarschuwd dat je niet moet verwachten dat anderen ook klaarstaan als je ze nodig hebt, maar dat kon hij niet goed geloven.

Daar is hij op een gegeven moment wel achtergekomen toen hij hier in mijn huis het schilderwerk aan het doen was.

Alles moest opnieuw in de verf, maar door omstandigheden en de grote hoeveelheid werk kwam mijn zoon een beetje in tijdnood, het lukte hem niet om op tijd de boel klaar te hebben.

Geen nood, mijn zoon zou het zijn goede vriend Joop wel vragen om het af te maken, hij had immers Joop ook geholpen toen die ging verhuizen.

Je voelt het al aankomen, Joop had geen tijd en het verfwerk kwam niet op tijd klaar.

Mijn zoon leerde hoe diep vriendschappen kunnen zijn.

Mijn zoon was er wat later bij dan anderen, hij is lang vrijgezel gebleven.

Hij heeft echt genoten van zijn vrijgezellentijd, dat kun je wel zeggen!

Vroeger ging hij iedere avond de kroeg in, maar daar komt tegenwoordig hij helemaal niet meer. Het was geen dronkenlap hoor!, ik heb maar 1 keer in mijn leven gezien dat hij echt lazarus was, toen wist hij van voren niet meer of hij van achter nog leefde.

Dat was de eerste maar ook gelijk de laatste keer voor hem dat hij zo vreselijk dronken was, voor de rest heeft hij zich altijd getoond als iemand met ruggengraat.

Ik kan me nog goed herinneren dat ik toen vreselijk moest lachen.

Ik zei toen tegen hem dat hij het toch een keer in zijn leven mee moest maken, maar hij was echt te dronken om de humor daarvan in te zien.

In die tijd moest ik verhuizen van het Paul Krugerplein naar de mackkaystraat, die zijstraat van de Loosduinseweg, daar waar lijn 11 stopt.

Iedereen was druk bezig om de spullen uit zijn eigen kamer op te ruimen en in te pakken, en er stonden ook een hoop vuilniszakken.

Mijn man heeft toen een aantal zakken alvast beneden neergezet zodat het de dag daarop minder sjouwen was.

Hij had ze beneden in het halletje gezet, precies zo dat de deur nog open kon en bovendien had hij ook nog een aantal zakken op de trap gezet.

Mijn zoon was nog niet thuis, we lieten altijd 1 lampje branden, als hij thuiskwam dan deed hij dat altijd uit.

Net op het moment dat ik naar boven wilde gaan om te slapen hoorde ik iets, maar ik wist niet precies wat.

Mijn kleinzoon die bij me was net naar bovengegaan.

De kat liep naast mij en die had het ook gehoord en keek me vragend aan.

Ik doe de trapdeur open en daar lag mijn zoon hoor, stomdronken voluit op de trap.

Ik roep naar boven: "Rai, kom eens hier, kom eens kijken wat er hier te zien is", en ik hoorde hem mopperen: "potverdorie, wat is er nou weer".

Toen hij mijn zoon daar laveloos zag liggen mompelde hij: "zo, die is dronken".

Ik zei: "Ja, dat zie ik ook wel" en ik kon me niet meer inhouden van het lachen. We hebben gelachen, man, man, dat wil je niet weten.

En stinken dat hij deed, verschrikkelijk.

Hij stonk echt een uur in de wind naar de alcohol en van alles.

Hij was natuurlijk ook flink over zijn nek gegaan daar onder aan die trap.

en lag als het ware te zwemmen in zijn eigen braaksel, maar dat kon de pret niet drukken.

Ik zei: "hoe krijgen wij hem nou naar boven?", we moesten er twee trappen mee op.

"Wacht maar" zei die kleine en hij ging naar beneden om mijn zoon zo goed en zo kwaad als het ging wakker te schudden, "Peet, Peet, Peeheet".

Na een poos aandringen kon Raimond eindelijk een beetje contact met mijn zoon krijgen, hoewel hij niet echt aanspreekbaar was.

"Kom nou even mee naar boven, dan kun je naar bed" hoorde ik Raymond zeggen.

"Meuhh, die troep mmmeuh die ruimm ik zelluf op, heb ik gedaan", hoorde ik mijn zoon zeggen, zo dronken als hij was nam hij toch de verantwoordelijkheid voor de overlast die hij veroorzaakte.

Zelf had ik het niet meer, ik stond boven te gieren van de lach, ik kon er niks aan doen.

Ineens zag Raimond dat de deur nog openstond, waardoor hij mijn zoon een uitbrander gaf: "Verdorie, je hebt de deur open laten staan sufferd".

"Hmfff" zei mijn zoon, veel meer kwam er niet uit.

Hoe hij nou met hangen en wurgen boven is gekomen, ik weet het echt niet, ik heb zo verschrikkelijk staan lachen dat het me blijkbaar is ontgaan.

Ik heb hem zelf niet naar boven gedragen want dat kon ik niet.

Ik heb wel een emmer sop gepakt en alles beneden opgeruimd, en nog eens afgesopt en nog eens.

Mijn kleinzoon had hem zo op zijn bed gegooid en toen ik later nog eens naar hem ging kijken lag hij met zijn schoenen aan op bed en ook had hij weer flink overgegeven in zijn bed.

Ik heb hem toen zijn schoenen uitgetrokken, zijn bed verschoond en zijn gezicht zo goed en zo kwaad als het ging met een washandje gewassen.

Hij werd er geeneens wakker van.

Het is verbazingwekkend hoe zwaar iemand in die toestand is.

Ik kon ook niet kwaad worden op die jongen, dat spreekt vanzelf.

Het blijft tenslotte je kind nietwaar!

Toen hij de volgende ochtend om een uur of 11 naar beneden kwam was hij heel kalm.

Hij wilde geen koffie en hij wilde ook niets eten, ik merkte dat ik beter ook niet al te veel tegen hem kon zeggen.

Hij voelde zich niet zo heel erg lekker zei hij, ik hoefde er niet al te veel moeite voor te doen om te snappen wat hij bedoelde.

Na een kwartiertje zo gezeten te hebben pakte hij zijn sleutels en zijn sigaretten en stond vervolgens op.

"Ik ga even naar de koffietent", zei hij en liep de deur uit.

Daar heeft hij een bakkie koffie genomen en is hij een beetje bijgekomen, hij heeft er wat gegeten, om vervolgens om een uur of 4 weer naar huis te komen.

Ik kon het niet laten om hem te vragen hoe het gisterenavond was, of hij het naar zijn zin had gehad.

"Ja, het was wel gezellig gisteren" zei hij, "maar ik doe het nooit meer, echt nooit".

"Wat heb je gisteravond dan gedaan, wat doe je nooit meer?" vroeg ik hem.

"Nou, we hebben een spel gedaan, ik weet niet hoe het heet en hoe het precies in elkaar zit, maar als je verliest dan moest je een drankje opdrinken wat de anderen je voorzette. Dat kon van alles zijn, door elkaar heen."

Hij had bier gedronken, jenever, advocaat, bessenjenever en noem maar op, echt alles door elkaar.

Dit alles werd aangevuld met de nodige hapjes.

Het resultaat was dat hij zo dronken als een tor was geworden en amper wist hoe hij thuis was gekomen.

Toen hij dit alles op zijn gemak had verteld toen hij weer nuchter was zei hij tegen me: "jij bent ook niet kwaad te krijgen hé".

Ik zei: "jongen, als je dit elke week flikt dan pik ik dat niet, dan zeg ik: nou eruit! Maar deze ene keer kan ik het niet erg vinden".

Het enige wat er bij mij is blijven hangen is het feit dat ik er enorm om gelachen heb, dat zal ik nooit vergeten.

Hij heeft het ook echt nooit meer gedaan, het is echt de enige keer geweest dat ik hem dronken heb gezien.

Nu is hij uitgedold en heeft hij de rust gevonden in zijn gezin.

Het is wel zo dat hij altijd aan het werk is, dus die rust is relatief.

Oh ja, hij drinkt 's avonds heus nog wel eens een biertje hoor, maar dan beperkt hij het tot hooguit 1 of 2 glaasjes, meer niet.

Hij is nu 50 jaar en zijn zoontje werd geboren toen hij 42 was.

Zelf was ik 41 jaar toen ik oma werd, dat is wel een verschil.

Je hoort oude mensen wel eens zeggen: " vroeger hadden de kinderen snotneuzen en tegenwoordig hebben de snotneuzen kinderen".

Dat kan ik dus van mijn zoon niet zeggen, op je 42^e ben je bepaald geen snotneus meer.

Eerlijk gezegd maak ik me nog steeds een beetje zorgen over de behulpzaamheid en de inzet van mijn zoon.

Hij is nu 50 jaar en werkt nog full time, maar ik ben bezorgd dat hij door zijn dadendrang zijn rug nog verder beschadigd en hij in de WAO terechtkomt of zo.

Ik sta het echt niet toe dat hij hier de wasmachine gaat versjouwten of andere zware dingen.

Mijn broer.

Mijn broer op de vuilniswagen, omstreeks 1940

Mijn broer leeft nog en woont tegenwoordig op Bonaire.

Ik ben er een jaar of twee geleden geweest en we hadden elkaar een hoop te vertellen.

Je moet weten dat ik hem daarvoor 42 jaar lang niet had gezien.

We waren elkaar uit het oog verloren en we waren het contact met elkaar helemaal kwijt.

Dat is gelukkig weer helemaal teruggekomen, daar ben ik erg blij mee.

Mijn broer heeft Lang in Amerika gewoond en kwam in die tijd hooguit een keer per jaar naar Nederland voor een korte periode.

Ach, je weet hoe dat gaat, als je een gezin hebt en je bent iets aan het opbouwen dan verlies je elkaar wel eens uit het oog.

Soms gebeurt het wel eens dat je elkaar groeit, zonder dat er ooit problemen zijn geweest. Dat komt in de beste families voor.

Het is natuurlijk eigenlijk wel jammer, omdat je de persoonlijke ontwikkelingen en de dagelijkse dingetjes van elkaar niet meemaakt.

Zo is het ook een beetje gegaan met mijn zusje, we waren elkaar ook uit het oog verloren en zochten weer contact met elkaar.

We waren elkaar eigenlijk al een beetje uit het oog verloren toen ik naar de kostschool moest, daarna zijn we eigenlijk vanzelf steeds verder uit elkaar gegroeid. Er waren in het verleden ook misverstanden ontstaan die er mede toe hebben bijgedragen dat het contact verwaterde.

Mijn zusje heb ik pas weer gezien op de begrafenis van mijn andere zusje.

Toen hebben we met elkaar afgesproken om het verleden te laten rusten.

Mijn zusje woont tegenwoordig in Kootstertille, dat ligt in de buurt van Leeuwarden.

Haar andere zusje woonde in Zoetermeer, dat is wel een stuk dichterbij maar het blijft een eind uit de buurt.

Je kunt dus niet even op de koffie bij elkaar.

Omdat mijn zus uit Kootstertille op een keer in Delft moest zijn belde ze me van tevoren op om te vertellen dat ze van plan was om een bakkie koffie bij me te komen drinken, om bij te kletsen en ons contact te herstellen.

We vonden het allebei een prachtig idee en we hebben afgesproken om vooral het verleden te laten rusten en om geen oude koeien uit de sloot te halen.

Dat is heel goed gegaan, we hadden elkaar erg veel te vertellen en er is meer duidelijkheid gekomen waardoor we nu elkaar beter begrijpen.

Bovendien was het enorm gezellig en fijn om die warme band te voelen.

We hebben sindsdien een vrij regelmatig contact, dat is tegenwoordig heel gemakkelijk en handig via email.

Ik moet je zeggen dat ik het geweldig vind dat we elkaar weer gevonden hebben, ik wil dat contact ook niet meer kwijtraken.

De hoofdprijs.

Laatst waren we met de familie bij elkaar en toen zaten we met z'n allen te fantaseren wat we zouden doen als we de staatsloterij zouden hebben gewonnen.

Toen ze mij vroegen wat ik zou doen als ik de hoofdprijs gewonnen zou hebben hoefde ik niet lang na te denken.

Ik zou een mooie reis gaan maken en een van de kinderen zou toch meemoeten om mijn koffers te dragen.

Voor de ander zou ik wat anders doen, want gelijkheid moet er zijn.

Bovendien zou ik de kinderen en kleinkinderen goed bedelen, niemand mocht wat te kort komen.

Toen ik dat vertelde was het grappig om te zien dat er iemand bij was die opmerkte dat ie eigenlijk recht had op iets meer dan de ander, terwijl ik op dat moment alleen een staatslot had en de trekking nog niet was geweest.

Er was toen duidelijk een spreekwoord van toepassing dat zegt dat je de huid van de beer niet moet verkopen voordat hij geschoten is.

Hoofdstuk 14.

Bevolkingsgroepen.

Er is een gezegde: "Het lijkt wel een ouwe Jood", dat wordt gezegd over iemand die erg op zijn centen zit.

Dat gezegde is in onze taal terechtgekomen omdat hier vroeger erg veel Joden woonden die over het algemeen in de handel zaten.

In de oorlog zijn de meeste Joden hier weggehaald door de Duitsers, dat weet iedereen.

Hier in den Haag was er ook een Jodenwijk, dat was in de buurt van de markthof en alleen een gedenkteken op de Gedempte Gracht herinnert nog aan deze periode.

Nu is die hele buurt verandert in een Chinese wijk, zelfs de straatnaambordjes zijn in het Chinees.

Ik vind het prima dat zulke wijken bestaan zolang de mensen zich maar netjes gedragen. Als je nu kijkt naar die Chinese wijk dan zie je daar geen problemen, daar hoor je niets van.

Als ze hier in den Haag een bijvoorbeeld een Turkse buurt zouden inrichten dan heb ik daar helemaal geen bezwaar tegen!

Zolang die mensen zich netjes gedragen is daar wat mij betreft niets op tegen.

Natuurlijk is er een groot verschil tussen de verschillende etnische groepen.

Je hoort de mensen vaak klagen over de Marokkanen, terwijl men veel minder over de Turken klaagt.

De rellen die er zijn en de hangjongeren die problemen maken, dat zijn meestal Marokkanen, Turken zie je daar niet.

In Turkije hoeven de meiden zelfs geen hoofddoek te dragen, ze zijn het niet verplicht.

Die premier van Turkije heeft het zelfs verboden voor dames in het parlement om een hoofddoekje te dragen.

Daarom heb ik een hekel aan al die hoofddoekjes hier in Nederland, omdat die meiden er zelf voor kiezen, het is niet nodig om zo'n doekje te dragen.

Ze kunnen zeggen wat ze willen, ze kiezen er zelf voor.

Vaak beweren ze dan dat het verplicht is vanuit het geloof, maar daar moeten ze bij mij niet mee aankomen, ze kiezen er zelf voor en daarmee uit!

"Dan moet je de Koran maar eens goed lezen", wordt er dan gezegd.

Ik heb dan mijn antwoord wel klaar hoor, ik hoef de Koran niet te lezen, ik weet hoe het hoort.

Al geloven ze in een stuk steen, dat kan me niks schelen, zolang ze er maar niet mee naar mijn hoofd gaan gooien.

Dan zeggen ze ook nog dat je geen respect hebt als je het niet met ze eens bent. Respect hebben voor elkaar is iets wat ons is aangeboren, en ook al ben je het niet met elkaar eens, toch blijf je respect hebben voor elkaar.

Ik zal ook nooit op iemand neerkijken, voor mij zijn wij allemaal gelijk, dat is me ook aangeboren.

Wat me ook wel eens stoort dat deze buitenlandse mensen je altijd aanspreken met jij en jou, terwijl ik zelf ben opgevoed met de vaste waarde dat je U zegt tegen iemand die ouder is en tegen vreemden.

Voor Nederlandse begrippen is het niet netjes.

Volgens mij is dat een gebrek in de opvoeding, ik kan me niet voorstellen dat het een gebrek aan respect is, waar ze zelf zo de mond van vol hebben.

Ik accepteer echter niet dat ze op me neer kijken en me zonder respect behandelen omdat ik niet in hun straatje pas omdat ik een andere opvatting over het geloof heb.

Die tijd hebben we hier gehad in 40-45, toen had je ook übermensen en untermensen. We weten allemaal waartoe dat geleid heeft.

Het geloof speelt natuurlijk in het dagelijks leven wel een grote rol bij deze mensen, maar dat ze verplicht zijn om vanwege hun geloof dat hoofddoekje te dragen is gewoon niet waar.

Toen wij in de jaren 50 en 60 nog massaal naar de kerk gingen waren we hier ook nog erg aan de normen en waarden van het geloof gebonden zoals dat ons werd opgelegd, maar door de veranderingen die wij hebben meegemaakt zijn wij nu min of meer bevrijd van dat juk en al die verplichtingen

Ik geloof dat deze nieuwe groep allochtone mensen zich nog moeten bevrijden van de invloed van hun geloof, want zonder dat ze zich daar van bewust zijn worden ze nog steeds aan het lijntje gehouden.

Ook onder elkaar kunnen ze het lang niet altijd even goed vinden.

Je hebt bijvoorbeeld het verschil tussen de Turken en de Koerden.

Ik kan aan iemands neus niet zien of het een Koerd, Turk of Marokkaan is maar ik weet wel dat bijvoorbeeld de Turken en de Koerden elkaar niet kunnen luchten, hoewel ze allebei Turks praten en in dezelfde streek zijn geboren!

Ik ben allang blij dat ze hier in de buurt hun minaret niet mogen bouwen, ik zit echt niet te wachten op zo'n schreeuwlelijk die regelmatig door een luidspreker vanuit dat torentje uit de koran gaat zitten voorzingen.

Zwemles voor kinderen.

Nederland is echt een waterland.

Dit is ook de reden waarom mijn kleinzoon naar zwemles gaat.

Het is de zoon van mijn zoon, een rasechte naamdrager van de familie.

Hij is nu 8 jaar en wil graag bij de drumband, maar zijn vader heeft hem gezegd dat hij eerst zijn zwemdiploma moest halen, daarna mag hij wat anders gaan doen.

Hij wil voetballen, hij wil op de band, hij wil van alles maar dat kan natuurlijk niet allemaal tegelijk.

Als hij bij de band wil is dat prima, maar eerst het zwemdiploma.

Nu gaat het gelukkig voor hem ook wat harder nu hij het schoolzwemmen erbij heeft.

Nu gaat hij twee keer in de week dus dan gaat het natuurlijk sneller.

Hij kan al zwemmen, maar hij moet eerst zijn diploma nog halen.

Het is natuurlijk een grote geruststelling voor zijn ouders en voor mij dat hij al kan zwemmen, je hoeft dan geen angst meer te hebben dat hij in het water terecht komt en verdrinkt.

Mijn zoon was als kind vaak aan de waterkant te vinden om te vissen en te spelen met zijn vriendjes of in zijn eentje.

Ik maakte me daar vreselijk zorgen over en heb dat toen met mijn man besproken.

Mijn man wist daar wel wat op.

De volgende dag toen de school uitging stond mijn man verdekt opgesteld om te zien wat onze zoon ging doen na schooltijd.

Toen hij zag dat mijn zoon direct naar de waterkant ging heeft hij hem ongezien gevolgd en is stilletjes achter hem gestaan.

Plotseling heeft mijn man toen mijn zoon bij zijn kraag vastgegrepen en hield hij hem spartelend boven het water.

"Zo jochie, wil je zwemmen?, dan wil ik je wel helpen hoor!"

"Nee pap, nee pap, niet loslaten"

Op deze manier is het mijn zoon duidelijk geworden dat hij beter eerst goed kon leren zwemmen

Ik moet er niet aan denken dat je een kind verliest door zo iets dergelijks.

Het lijkt me het ergste dat er is, dat je jouw eigen kinderen overleeft.

Het hoort niet, het is tegen de natuur.

Laatst was mijn kleinzoon hier en zat met mijn oudste achterkleindochter op de bank.

Zij was altijd al een waterrat en had drie diploma's, zij is iemand die het echt leuk vond om te zwemmen en in het water te ravotten.

We zaten samen te praten over de trage vooruitgang van de zwemkunsten van mijn kleinzoon toen hij te kennen gaf dat hij het zwemmen eigenlijk niet leuk vond, dat het hem ook niet zoveel kon schelen of hij een diploma haalde.

Mijn kleindochter deed een duit in het zakje door hem op onnavolgbare wijze te stimuleren om snel zijn diploma te halen.

Ze deed dat met de historische woorden: "Als jij je diploma haalt dan krijg je van mij een cadeau, je mag zelf uitkiezen wat je wilt hebben".

Nou, dat was niet tegen dovemansoren gezegd, hij had zijn antwoord al klaar voor ze haar zin goed en wel had afgemaakt.

Vol vuur uitte hij zijn wens: "Ja!, Dan wil ik een paar voetbalschoenen".

"Jij krijgt je voetbalschoenen" zei mijn kleindochter.

Om het tweede deel van zijn wens kenbaar te maken gaf hij haar snel ten antwoord:

"Ja, maar daar horen ook van die sokken bij"

"Oké, dat lijkt me redelijk, beloofd is beloofd" zei mijn kleindochter.

Ze heeft kort daarna een pakketje bij mij neergezet, dat is voor hem bedoeld als hij zijn diploma heeft.

Hij weet dat het cadeau er is maar hij wil het pakje niet openmaken zolang hij zijn diploma niet heeft. Hij mag natuurlijk het pakje wel bekijken maar hij wil het nog niet.

Wat uit dit verhaal duidelijk naar voren komt is het feit dat hij heel goed weet wat onderhandelen is, dat kan hij heel goed.

Nou hopen we maar dat hij zich ook aan zijn woord kan houden en dat dit een goede stimulans blijkt om snel zijn zwemdiploma te halen.

Hoofdstuk 15.

Mijn oudste kleinzoon.

De oudste zoon van mijn dochter woont hier in den Haag.

Raimond wilde niet met zijn moeder mee verhuizen naar Tilburg, hij wilde hier in den Haag blijven wonen en hij is ondertussen ook al getrouwd.

Het is een stevige kerel, hij heeft bepaald niet de bouw van zijn vader.

Die tweede wel, die heeft de bouw van zijn vader.

Bij zijn huwelijk zaten wij allemaal in zo'n oude Amerikaanse schoolbus, terwijl het bruidspaar in een mooie antieke auto werd gereden.

Ze zijn inmiddels 7 jaar getrouwd dus dat gaat wel goed.

Ze hebben ook een dochttertje, dat is nu al een heel mooi meisje.

Ze is zich er wel van bewust hoor, ze weet het.

Ik ben nu natuurlijk niet meer betrokken bij de opvoeding van mijn kinderen en/of kleinkinderen.

Maar af en toe kan ik het niet laten om toch op mijn manier te proberen invloed te hebben.

Toen mijn oudste kleinzoon bij de Konmar werkte had hij een vriendin, haar naam was Anouchka.

Hij werkte toen op de afdeling kip en hij leerde daar een ander meisje kennen, zij had een baan op de afdeling sigaretten.

Hij heeft het toen uitgemaakt met het meisje waar hij verkering mee had, want hij zag haar niet meer zo zitten, het meisje van de sigarettenbalie vond hij veel leuker. Blijkbaar had Anouchka niet begrepen wat er gaande was en ze belde mij op om te vragen waarom ze niet mee mocht naar feestjes in de familie.

Ik heb er toen mijn kleinzoon op aangesproken en hem verteld dat het niet netjes is om een meisje zomaar te laten zitten en haar niet eerlijk te vertellen dat je de verkering wilde stoppen.

Ik had duidelijk te vroeg geroepen, mijn kleinzoon verzekerde mij dat hij wel degelijk duidelijk tegen Anouchka was geweest, hij had haar eerlijk verteld dat hij iemand anders had gevonden en een eind aan de verkering maakte.

Dit was de reden waarom ze niet meer met hem mee kon komen op familiefeestjes en dergelijke.

Hij is overigens alweer een jaar of twaalf met haar samen, het meisje van de sigarettenbalie van de Konmar in de Elandstraat.

Ze hebben samen ook een prachtige dochter en ze hebben het volgens mij nog steeds erg gezellig samen.

Vandaag de dag.

Op mijn leeftijd zit je niet meer te wachten op een nieuwe levenspartner.

Er is een gezegde: 'zeg nooit nooit', maar daar hecht ik niet zoveel waarde aan, ik zit echt niet op een nieuwe levensgezel te wachten.

Het enige grote nadeel van het alleen-zijn is het feit dat je het thuis tegen niemand kunt vertellen als je wat hebt meegemaakt of een leuke dag hebt gehad. De muren praten niet terug.

Als ik thuiskom nadat ik ergens heen ben geweest dan bel ik mijn zoon op met de mededeling dat ik weer terug ben van weggeweest, als het laat wordt dan bel ik de volgende dag.

Hij vraagt dan meestal vanzelf hoe het is geweest, dus ik kan mijn ei wel kwijt bij hem op dat moment.

Je begrijpt dat er nog zoveel meer te vertellen is dan in zo'n vluchtig telefoongesprek, er zijn altijd nog een heleboel dingen die je niet kunt delen.

Ik heb een uitnodiging gekregen om samen met de vrijwilligersorganisatie lekker te gaan dineren bij de gouden wok.

Dat zijn dingen waar ik erg naar uitkijk, het is leuk om samen met alle andere vrijwilligers zoiets te beleven.

Mensen hebben elkaar toch nodig om zich mens te kunnen voelen.

Hoofdstuk 16

Verbouwing.

Ik kreeg ook nog een uitnodiging om mee te doen aan een conferentie maar dat is momenteel niet mogelijk.

Omdat ze hier met een grote verbouwing bezig zijn kan ik niets doen, ik moet thuisblijven.

Alle woningen in deze flat worden stevig aangepakt, dat gaat gepaard met een hoop herrie, overlast, stof en rotzooi hier in huis.

De bouwvakkers vertelden me dat ik mijn sleutel kon achterlaten zodat ik toch de deur uitkan, maar men had de bewoners vooraf gewaarschuwd om dat niet te doen! Bij een vorig project was dat enkele keren goed mis gegaan en waren er bewoners die op deze manier spullen kwijtgeraakt.

Ik heb dus mijn sleutel niet afgegeven en moet dus thuisblijven zolang die mensen hier aan het werk zijn, maar dat mag de pret niet drukken.

Op 6 oktober had ik bijvoorbeeld een afspraak bij de oogarts als voorbereiding voor een oogoperatie die gaat plaatsvinden.

Ik heb me echt sterk moeten opstellen om op die datum niet thuis te mogen zijn van de heren, ze wilden me bijna dwingen om mijn sleutel af te geven.

Ik ben het overigens wel spuugzat hoor, wekenlang in de troep te zitten.

De hele dag door hoor je ook die klopboormachines ratelen en ook buiten staan er machines te draaien, het is om gek van te worden.

Om de haverklap bellen ze aan je deur want dan moeten ze weer iets binnen doen, dus ook mijn privacy is momenteel ver te zoeken.

Hoezo crisis?

Ik snap niet goed hoe het kan dat veel mensen zo diep in de financiële problemen komen. Blijkbaar weten ze niet meer wat budgetteren is, ze kopen wat hun ogen zien en als je het vraagt weten ze niet eens wat een brood kost.

Mensen betalen met hun PIN pas en zijn zich niet bewust hoeveel er van hun rekening af gaat.

Als je soms ziet wat mensen voor overbodige spullen in huis halen en hun kinderen overspoelen met dure cadeaus, dan geloof je je eigen ogen niet.

Als ze dan aankloppen voor schuldhulpverlening moet er van alles bezuinigd worden, dat is logisch.

Dan blijkt dat de mensen er grote moeite mee te hebben om dingen de deur uit te doen, en als ze dan de suggestie krijgen om in bijvoorbeeld een kleinere auto te gaan rijden, hebben ze daar grote bezwaren tegen.

Ze vinden dat ze zelf geen schuld hebben aan hun situatie en ze hebben er grote moeite mee om te bezuinigen.

Mijn aanpak.

Zelf ga ik heel anders met mijn geld om.

Een keer in de maand haal ik een bedrag van de bank af en daar moet ik het mee doen.

Ik betaal cash mijn kappertje, de pedicure, mijn boodschappen bij de supermarkt en wat ik verder nodig heb.

Als het op is dan is het op, dan doe ik maar een weekje zuinig.

Als ik wat overhoud is het ook goed, dat ga ik echt niet verkwisten.

Mijn PIN pas gebruik ik nooit om mee te betalen want dan raak ik het overzicht kwijt, dat is mijn formule en dat werkt perfect.

Zo moeilijk is het niet om je zaakjes op orde te houden.

Het is mij zelf ook wel eens overkomen dat het een beetje uit de hand liep met mijn financiën.

Na het overlijden van mijn man ging ik er 1500 gulden op achteruit!

Dat was een behoorlijke achteruitgang en ik was er niet aan gewend om het met minder te doen.

Twee jaar na het overlijden van mijn man merkte ik dat ik niet meer rondkwam en ben ik gelijk gaan schrappen in mijn uitgaven.

Abonnementen en dergelijke heb ik toen opgezegd, dat was nodig om wat beter met mijn centjes uit te kunnen komen.

Ik besepte dat het makkelijker was als ik daarbij hulp zou hebben, daarom heb ik toen een afspraak gemaakt met een sociaal werker die bij "de wissel" werkt. Deze man is later bij me thuisgekomen en we hebben gezamenlijk de papierwinkel doorgenomen.

Ik had alles keurig opgezocht, de papieren lagen op tafel en we konden zo aan de slag.

Hij zei tegen me: "goh, ik zie dat je zelf al een heleboel maatregelen hebt genomen, geweldig!".

Binnen een paar maanden was alles weer in orde en ik heb het altijd op orde kunnen houden.

Ik weet dat als ik in de problemen zit, dan heb ik altijd de kracht om eruit te komen. Dat geeft zelfvertrouwen.

Mijn kinderen hebben dit nooit geweten, totdat ze dit lezen dan.

Mijn devies is: als je hulp nodig hebt, vraag dat dan gelijk en schuif het niet op de lange baan.

De dingen gaan niet vanzelf over, je moet er wel wat voor doen.

In die periode ben ik ook een paar jaar niet op vakantie geweest.

Tegenwoordig ga ik weer regelmatig weg hoor!

Vorig jaar ben ik bijvoorbeeld in november naar mijn broer geweest op Bonaire.

Hoofdstuk 17

Vakantie

Ik zou dit jaar weer gaan, maar de dochter van mijn schoonzus, die in Amerika woont, heeft momenteel zwaar kanker.

Dit ziektegeval hangt als een donkere wolk boven het huis van mijn broer.

Zij is nu 50 jaar of iets dergelijks, te jong om door een dergelijke ziekte getroffen te worden. Dan heeft mijn schoonzus ook nog een broer die al twee jaar in coma ligt, iedereen zegt dat het beter is om de stekker eruit te trekken maar er is er één die het tegenhoudt.

Het is wel te begrijpen van een kant, het is haar lievelingsbroer.

Als het mij zou overkomen, trekken mijn kinderen en kleinkinderen er bij mij echt de stekker uit hoor, dat hebben we onderling al besproken, daar doen wij niet moeilijk over. Als je bedenkt dat mensen die uit een langdurige coma komen vaak als een plantje verder moeten leven en niets meer zelfstandig kunnen doen dan weet je genoeg. Dat gun je niemand.

Je begrijpt dat dit geen goede vooruitzichten zijn om daar eens voor de gezelligheid op vakantie te gaan, die mensen hebben wel wat anders aan hun hoofd.

Kraken.

Ik heb niks tegen het kraken van leegstaande woningen. Alleen de rotzooi die ze er tegenwoordig omheen maken hoeft voor mij niet.

Vroeger had je dat ook al, met de bezetting van het maagdenhuis, maar toen waren het vriendelijke akties. Nu is de kraakbeweging helaas niet meer zo vriendelijk, je ziet ze tegenwoordig op de daken zitten om de politie te bekogelen met stenen en brandbommen.

Ze hebben dan bivakmutsen opgezet om niet herkend te worden en gedragen zich erg agressief. Het lijkt soms wel oorlog.

Koningsgezindheid.

Ik ben vóór het koningshuis.

Ik ben niet zo iemand die met een vlaggetje gaat lopen zwaaien op Koninginnedag, maar ik vind wel dat die traditie moet blijven.

Er zijn een heleboel landen waar ze geen koningshuis hebben, de mensen die daar wonen, waarderen een koningshuis vaak meer dan wij Nederlanders.

Ik vind dat we best waardering mogen hebben voor de monarchie, maar we mogen ook wel kritisch blijven, dat is de vrijheid die wij in dit land hebben.

Hoofdstuk 18

Anneke.

Mijn zusje Anneke is overleden op het moment dat ik zelf in het ziekenhuis was om gedotterd te worden.

Ik wist dat mijn zusje ook naar het ziekenhuis moest voor een nieuwe heup, dus ik heb haar van tevoren nog geprobeerd te bellen voordat ik zelf opgenomen werd.

Ik kreeg haar zoon Arnold aan de telefoon en vroeg zijn moeder aan de telefoon.

Op het moment dat ik hem wilde vragen of ze misschien al was opgenomen vertelde mijn neef dat zijn moeder, mijn zusje, gisteravond was overleden.

Het bleek dat ze op donderdag was opgenomen zodat ze vrijdag de heupoperatie zou krijgen, maar donderdagavond kreeg ze al problemen met haar hart.

Ze hebben haar toen een aspirientje gegeven, ze gingen ervan uit dat het de spanningen waren die aan die operatie vooraf gingen.

Ze hebben haar op die bewuste vrijdag toch nog geopereerd, ondanks het feit dat haar hart nog steeds aangeslagen was.

Op zaterdag is het echter helemaal mis gegaan en is ze uiteindelijk overleden.

Niemand weet precies de doodsoorzaak van mijn zusje, ze was er ineens niet meer.

De diagnose was een hartaanval, die ze niet heeft overleefd.

Problemen met het hart waren voor mij niet vreemd, mijn vader heeft al eens een hartoperatie gehad, mijn broer heeft ook al een of meerdere operaties gehad en zelf ben ik ook al twee keer gedotterd, je kunt zeggen dat het bij ons in de familie zit.

Mijn vaders scheiding en zijn dood.

Mijn vader is in Amerika overleden waar hij nog een flink aantal jaren heeft gewoond. Hij is overigens niet aan een hartkwaal overleden.

Hij woonde toen bij mijn broer Ton, die destijds in Amerika woonde en daar een soort eetcafé runde.

Mijn vader is daar ook voor de derde keer getrouwd, hij was ondertussen gescheiden van zijn tweede vrouw Cor.

In die scheidingsperiode kwam hij wel eens naar Holland en dan logeerde hij ook wel eens bij mij.

Op een gegeven moment kwam hij binnen met een grote zucht: "zo, dat hebben we gehad, dat is achter de rug".

De scheiding was net bij de rechtbank geregeld en dat bleek een grote opluchting voor hem te zijn.

"Waarom heb je dat 25 geleden niet gedaan?", Vroeg ik hem.

"Voor wie denk je dat ik het toen niet heb gedaan?" zei hij toen, "ik ben voor jullie bij haar gebleven, voor de kinderen".

"Voor ons had je niet bij haar te hoeven blijven hoor, wij waren toch wel groot geworden", zei ik tegen hem.

Die scheiding was de reden waarom mijn vader naar Amerika is gegaan, door vervelende omstandigheden was hij hier alles kwijtgeraakt en stond hij met zijn broodtrommeltje met een broodje erin op straat.

Die nieuwe vrouw in Amerika bleek ook niet zo'n schatje te zijn, al weet ik het precieze daar niet zo van.

Volgens mijn zusje Anneke was het ook een secreteet, zij heeft haar gekend.

De dochter van mijn zusje werkte in de zaak van mijn broer. Dus die had met haar te maken.

Volgens Anneke deed de nieuwe vrouw van mijn vader zich aardig voor maar was voor een groot deel bezig met haar eigen belangen.

Volgens mij was mijn vader eigenlijk van de regen in de drup gekomen.

Hoofdstuk 19

Sollicitatie

Toen ik 57 jaar was moest ik gaan solliciteren.

Ik werd opgeroepen om op het kantoor van het GAK te komen, ze hadden daar blijkbaar een baan voor me.

Toen ik daar zat kwamen ze met hun voorstel, ze hadden een baan gevonden bij een benzinepomp.

Ik stond perplex, en vroeg aan die ambtenaar of hij misschien een gaatje in zijn hoofd had.

Ik vroeg hem of hij bereid was om zijn eigen moeder daar neer te zetten met een pistool.

"Nee", zei hij, maar hij sputterde nog wat na door te zeggen dat het zittend werk was waarvoor ik geschikt was.

"Weet je wat je doet, bekijk het maar, ga er dan zelf maar zitten" zei ik, en ik ging ontgoocheld naar huis.

De dagelijkse boodschappen.

Vroeger had je nog geen supermarkten, er waren ook niet zoveel winkels.

Neem nou bijvoorbeeld de melkboer, de bakker, de voddendoer, de groenteboer, de kolenboer, ze kwamen vroeger allemaal aan de deur.

Er kwam van alles aan de deur, er werd van alles op straat verkocht, van veters tot en met konijnenvellen.

Ik kan me nog herinneren dat de opkopers van konijnenvellen op tweede kerstdag door de wijken gingen en luidkeels riepen: "konijnenvellen, wie heeft er nog konijnenvellen".

Of je wat kleingeld voor je konijnenvelletje kreeg of dat het gratis was weet ik niet, het was wel algemeen gebruik.

Van die konijnenvellen werden handschoenen en wanten gemaakt en ook warme moffen.

Er werden ook voeringen van gemaakt voor jassen en dergelijke.

Heel veel mensen fokten konijnen om op te eten tijdens de kerst, mijn oma deed dat ook.

Dat was doodnormaal in die tijd, maar dat is allemaal verdwenen, zonder dat je er erg in had.

Je ziet hooguit soms nog sporadisch een SRV wagen rijden, maar dat is ook een uitstervend vak.

Hoofdstuk 20

Goede raad.

Het is verontrustend dat tegenwoordig het aantal mensen dat zichzelf van het leven berooft toeneemt. Je kunt mensen wel op allerlei gebied raad geven, maar als het erop aan komt moet iedereen voor zichzelf bepalen hoe die zijn leven leidt.

Als ik een advies voor het nageslacht zou moeten formuleren zou ik zeggen: "blijf met elkaar praten, wat er ook gebeurt."

Als je niet meer met elkaar kunt praten, kun je ook niets meer oplossen, dan heb je niks meer, dan is het afgelopen.

Je hoeft het niet altijd met elkaar eens te zijn, maar dat mag toch?

Mijn dochter Mary.

Mijn dochter is op een gegeven moment in Tilburg gaan wonen.

Dat is niet direkt naast de deur en je kunt niet gauw eventjes een bakkie koffie gaan drinken. Ze heeft ook een heleboel meegemaakt en is een sterke vrouw gebleken.

Ondanks het feit dat ze naar Tilburg is vertrokken, hebben we toch regelmatig contact. Ik mis haar ontzettend en ik vind het altijd fijn om haar bij me in de buurt te hebben, alsof ze een stukje van mezelf is.

Als ze hier is, is het net alsof ze hier nog een beetje woont, zo vertrouwd ben ik met haar. Als ik haar nodig heb dan is ze er, dat is altijd zo geweest.

Het is een echt familiemens, een prachtvrouw en ik ben trots op haar.

Op een of andere manier heb ik het gevoel dat wij dichter bij elkaar staan dan we zelf beseffen.

Ik vind het fijn om in dit boek mijn diepe waardering voor haar uit te spreken, dat is me heel erg veel waard en ik ben er dankbaar voor.

Datzelfde is van toepassing voor mijn zoon, ik mis hem ook als hij er niet is en ook hem ben ik enorm dankbaar.

In het dagelijkse leven besef je dat niet altijd. Het is zo gewoon dat ze er zijn en altijd voor me klaarstaan, gewoon, maar daardoor juist bijzonder.

Ik ben gezegend met een geweldig stel kinderen.

Om vooral niet te vergeten, het nageslacht mag er ook best wezen.

Ze zijn inmiddels allemaal een eindje onderweg op hun eigen levenspad.

Ze hebben gelukkig een betere start gehad dan ik, ik hoop dat ook hun verdere leven zonder grote problemen verloopt, dan wens ik van harte.

De nieuwe generatie

Raimond

Anouschka

Mitchell

Dénis

Tenslotte.

Er zijn een hoop dingen gebeurd in mijn leven.

Nu ze bezig zijn om de pensioenleeftijd te verhogen valt het op dat er een eigenlijk een heleboel veranderingen zijn in vergelijking met vroeger.

Drees zou zich in zijn graf omdraaien als hij het hoorde.

Maar ook op het terrein van onze normale dagelijkse leven zijn er in de loop van de tijd heel veel dingen op een sluipende manier veranderd.

We hebben tegenwoordig niet alleen televisie, computers, mobieltjes en kant en klare maaltijden gekregen, ook het straatbeeld is enorm veranderd.

Over al die veranderingen zou je al een dik boek kunnen schrijven.

Als je zo bezig bent met het schrijven van je eigen levensverhaal komen er een heleboel herinneringen voorbij.

Het zijn er eigenlijk teveel om op te noemen en al snel zorgt de vloedgolf van herinneringen ervoor dat je een keuze moet gaan maken wat je wel en wat je niet opschrijft.

De geur van de bakkerij, het geluid van de straatventers en het gekletter van de paardenhoeven op de klinkers zijn levendige herinneringen die ook naar boven komen maar die je niet in je boek schrijft.

Zo is het ook met het kippenvel wat je op je rug voelt als er een drumband voorbij komt, en de emotionele hoogtepunten en dieptepunten die je in de loop van je leven meemaakt.

Degenen die me kennen weten dat ik breeduit kan vertellen, zo breed dat ik een hele boekenkast zou kunnen vullen, dus daar ligt het niet aan.

Als ik alle ervaringen die ik in mijn leven heb gehad zou opschrijven, zou ik tot sint Juttemis bezig blijven met schrijven.

Daarom heb ik er voor gekozen om dit boek te besluiten met de woorden:

'Dit is mijn leven in vogelvlucht, maar er is veel meer te vertellen'.

Riet Prins

November 2009